

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

PALA PALALTA

Minimallisto Haldinille merkin omista leikkuujätteistä

TEKIJÄ: Anna Ukkonen

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Anna Ukkonen	
Työn nimi Pala palalta - Minimallisto Haldinille merkin omista leikkuujätteistä	
Päiväys 5.5.2017	Sivumäärä/Liitteet 52/11
Ohjaaja(t) Ulla Rytönen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Leena Haldin, Haldin	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyössä perehdyttiin leikkuuvaiheen ylijäämämateriaalin hyödyntämiseen mallistossa ja toteutettiin naisten minimalliston suomalaiselle vaatemerkillä nimeltä Haldin. Työ perustuu keväällä 2017 suoritettuun työharjoitteluun Haldinin studiossa ja sieltä saatuun toimeksiantoon. Lopullinen työ koostui sekä mallistosta että prosessikuvauksesta. Mallisto sisältää takin, mekon, paidan ja housut. Tuotteista toteutettiin mekko, paita ja housut.</p> <p>Tavoitteet opinnäytetyössä olivat suunnitella Haldinille kaavat ja mallisto merkin omista ylijäämämateriaaleista, toteuttaa mallistoon kuuluvia tuotteita ja huomioida ylijäämämateriaalin käytön haasteet. Tuotteiden päätyminen tuotantoon sellaisenaan tai hieman muokattuna oli toivottavaa. Mallisto suunniteltiin Haldinin toiveiden sekä opinnäytetyön tekijän ideoiden pohjalta. Mallistossa materiaaleina käytettiin Haldin-merkiltä saatua silkkejä.</p> <p>Työprosessissa hyödynnettiin Pirkko Anttilan realistisen evaluaation teoriaa teoksesta "Ilmaisu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta". Tiedonhankinta tapahtui toimeksiantajan kanssa keskustelemalla, ja internet- sekä kirjalähteitä tarkastelemalla. Materiaaleille tehtiin värinvuoto-, kutistuma- ja saumatestejä. Opinnäytetyössä myös sivutaan aihepiiriin kuuluvaa terminologiaa, ja kyseisiä termejä avataan suunnittelijaesittelyiden kautta.</p>	
Avainsanat Upcycling, ekologisuus, kierrätys, ylijäämämateriaali, Haldin, mallistot, vaatetusmuotoilu	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Anna Ukkonen			
Title of Thesis Pala palalta - A capsule collection for Haldin out of excess materials			
Date	5.5.2017	Pages/Appendices	52/11
Supervisor(s) Ulla Rytönen			
Client Organisation /Partners Leena Haldin, Haldin			
<p>Abstract</p> <p>In the thesis the main point was the use of excess material from a cutting process in a collection. A capsule collection for women was produced for the Finnish design brand Haldin. The thesis is based on an internship period carried out in the spring of 2017 at Haldin's studio and an assignment received from the studio's designer during that period. The final project consists of the collection and the process narration. The collection consists of a jacket, dress, shirt and pants. Out of those products the dress, shirt and pants were produced as sample pieces.</p> <p>The goal of the thesis was primarily to design patterns and a mini collection for Haldin using the brand's own excess materials, while taking into consideration the challenges that could occur when using this material. It was desirable that the finished products would end up in production as they were, or after minor changes had been done to them. The collection was designed according to the wishes made by Haldin's designer, as well as based on the ideas of the author of this thesis. The material used were different silks acquired from the Haldin studio.</p> <p>The work process utilized Pirkko Anttila's theory of realistic evaluation in the book <i>Ilmaisu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta</i> (The Expression, the Work of Art, Doing Things, and the Researching Act) (2005). Data acquisition was made via conducting interviews with the client, and by using internet and literary sources.</p>			
Keywords Upcycling, ecologic, recycling, excess material, Haldin, collections, clothing design			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	TYÖN TAUSTAT	8
2.1	Minä muotoilijana	8
2.2	Tiedonhankinta	9
2.3	Terminologiaa	10
2.4	Suomalaisia vaatealan yrityksiä	122
2.5	Haldin yrityksenä	14
2.6	Yhteistyön alku	16
3	MALLISTO	17
3.1	Materiaaliesittely	17
3.2	Mallistoa työstöä rajoittavia tekijöitä	19
3.3	Malliston inspiraatio	21
4	PROSESSIKUVAUS	22
4.1	Luonnostelu	22
4.2	Materiaalien valinta ja saumarakenteet	26
4.3	Materiaalien testaus	28
4.4	Kaavoitus	29
4.5	Prototyypin ompelu	31
4.6	Kankaiden leikkuu ja ompelu	34
5	LOPPUPOHDINTA JA ITSEARVIOINTI	38
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	40
	LIITE 1: MALLISTOLAKANA, ESITYSKUVAT, TUOTEKORTIT JA MATERIAALIKORTIT	42
	LIITE 2: MALLISTON VALOKUVAT	49
	LIITE 3: MALLIN RAPORTTI VAATTEISTA	51
	LIITE 3: LEENA HALDININ KOMMENTIT VAATTEISTA	52

1 JOHDANTO

Muotiteollisuus on toiseksi saastuttavin teollisuudenala maailmassa. Sen moninaiset ongelmat kankaan tuotannosta värjäämiseen ja toimituksesta liian lyhyeen kuluttamisaikaan eivät tuhoa vain luontoa vaan myös ihmiskuntaamme. Muoti sortaa tuotantoketjullaan ihmisoikeuksia ja on osaltaan suurena tekijänä aiheuttamassa globaaleja ilmasto-ongelmia, esimerkiksi vesien saastumista ja metsien hakkuuta. (ECOWATCH 2017.)

Suunnittelijoilla sekä tuottajilla on mahdollisuus muuttaa teollisuutta ja siten planeettamme tulevaisuutta, mutta niin ei kuitenkaan tehdä vielä laajassa mittakaavassa.

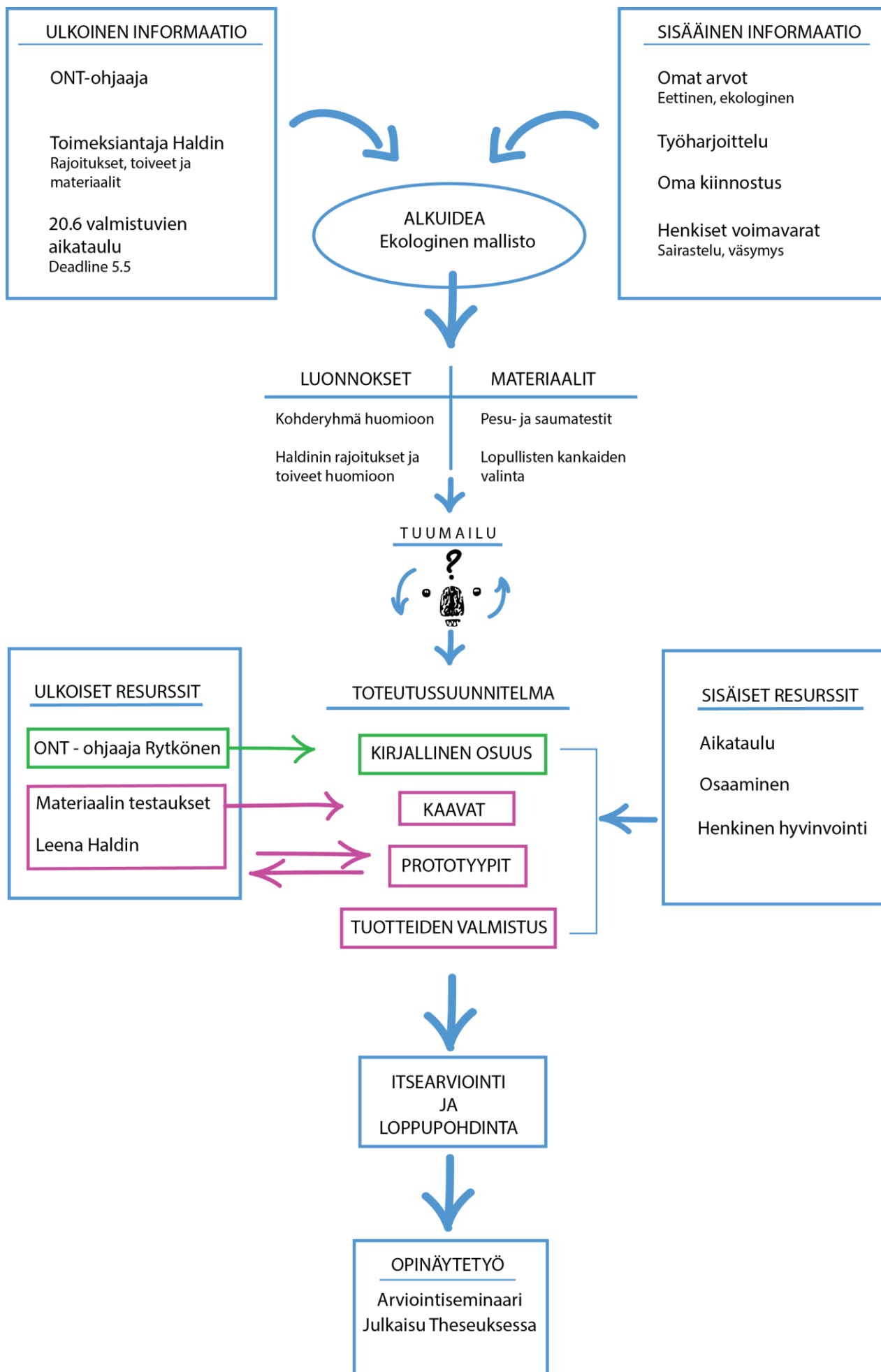
Oma kiinnostukseni ekologiseen muotiin sekä ilmastoaktivismiin on vain kasvanut aloitettuani muotoilun opinnot. Ekologiset materiaalit, "kirppistely" sekä uudelleen käyttäminen ovat olleet arkipäivää lapsuudesta asti, joten on vain luonnollista, että opinnäytetyönikin jatkaa tätä samaa linjaa. Opinnäytetyönäni toteutin minimalliston, joka toteutettiin suomalaiselle Haldin-vaatemerkille merkin omista ylijäämämateriaaleista. Malliston lisäksi opinnäytetyöhön kuuluu prosessikuvaus leikkuujätteen hyödyntämisestä. Työn tavoitteena oli, että ainakin yksi tuote päätyisi tuotantoon joko sellaisenaan tai hieman muokattuna.

Kirjallisessa osuudessa keskityin aiheen laajuuden takia tuotannollisiin seikkoihin. Aloitan kertomalla työn taustoista, kuten itsestäni muotoilijana, tietolähteistäni ja terminologiaa avaamalla.

Kerron ydintermit, joita tulen opinnäytetyössäni käyttämään. Avaan näitä termejä esittelemällä tiivistetysti kolme suomalaista suunnittelijaa: Outi les Pyy, Globe Hope ja Pure Waste. Seuraavaksi siirryn kertomaan Haldinista yrityksenä sekä siitä, miten yhteistyömme sai alkunsa. Seuraavana kokonaisuutena kerron mallistostani ja sen materiaaleista, rajoittavista tekijöistä, ja lopuksi esittelen itse toteutetun malliston idean tunnelmatauluineen ja esityskuvineen. Tämän jälkeen kerron malliston luomisprosessista. Aloitan tämän osa-alueen luonnoksien esittelystä ja päädyn lopullisten tuotteiden esittelyyn. Viimeisenä osiona on itsearviointi ja loppupohdinta. Lopusta löytyy myös tuotteiden tuotekortit ja kaikki kuvauksissa ottamani valokuvat liitteinä.

Mallistossani ANN ARCHY:ssa idea oli vallankumous ja tyttöjengit. Ajatus syntyi ja kiteytyi vuodesta 2016, joka oli pelkkää huonoa uutista toisen perään globaalisti ajateltuna. Taloudellisen tilanteen ja ihmisoikeuskysymysten aiheuttama aktivismi, kansalaistottelemattomuus ja ihmisten solidaarisuus inspiroivat minua suunnittelijana kovasti. Populaarikulttuurin elokuvat, sarjakuvat ja videopelit olivat huokuneet samaa ideaa jo jonkin aikaa, joten myös nämä vaikuttivat paljon suunnitteluuni. Ammensin lisää ideoita WGSN trendiennustuksista, opiskelijavaihdossa poimituista ideoista sekä populaarikulttuurin tulevista tähdistä.

Materiaaleina toimivat Haldin -merkiltä saadut silkit, trikoot sekä neulekankaat, jotka ovat pakan loppuja ja leikkuujätettä. Silkki on materiaalina haastava ja kallis, minkä takia suunnittelija Haldin toivoi, että ylijääneille paloille voisi suunnitella jatkokäyttöä.

KUVA 1. Opinnäytetyön prosessin kulku (Soveltaen Anttila 2005, 463)

Kuva 1 sivulla 6 havainnollistaa opinnäytetyön prosessin vaiheet. Alkuideaan, ekologiseen mallistoon, vaikuttivat sekä ulkoiset- että sisäiset informaatiot, kuten toimeksiantajan toiveet, ammattikorkeakoulun kesäkuussa valmistuvien aikataulu, oma ajatus ekologisesta mallistosta ja innostava työharjoittelujakso. Henkiset voimavarat koin tarpeelliseksi mainita myös tässä kuvassa, sillä opinnäytetyön aloitus viivästyivät huomattavasti sairauden takia, mikä jatkui keväällä 2017. Aloitusvaiheessa oli hieman epäselvää, tulisinko saamaan opinnäytetyötä kasaan toukokuuhun mennessä.

Alkuideasta siirryin luonnoksiin, joissa huomioin Haldinin rajoitukset ja toiveet. Haldin kertoi asiakaskunnalta saatuja mielipiteitä tuotteiden kehittämistä varten, joita hän oli kuullut muun muassa myyntitapahtumissa ja tuotteiden testikäyttäjiltä. Yritin pitää vaatteiden mallit yksinkertaisina, monelle sopivina ja sellaisina, että niihin olisi mahdollista käyttää ylijääneitä materiaalin paloja mahdollisimman helposti. Materiaalit vaikuttivat suunnitteluprosessiin paljon, ja tästä kerron lisää osiossa 3.1 Materiaalit. Valituille kankaille tein pesu- ja saumatestejä ja niistä karsiutui vielä joitain pois.

Toteutussuunnitelma oli mielessä selvänä ja loogisena. Ensin kirjallinen osuus alta pois, ainakin osittain, ja sen jälkeen kaavojen työstö ja testaus prototyypeillä, ja lopuksi tuotteiden valmistus. Näihin vaikuttivat luonnollisesti kuvassa mainitus ulkoiset- ja sisäiset resurssit. Ulkoisista resursseista opinnäytetyöohjaaja auttoi kirjallisessa osuudessa, materiaalitesteistä saadut tulokset kaavoituksessa ja Leena Haldin prototyyppien kehittämisessä ja osittain myös tuotteiden valmistuksessa. Sisäiset resurssit vaikuttivat kaikkiin osa-alueisiin.

Toteutussuunnitelman ja varsinaisen toteutuksen jälkeen siirryin itsearviointiin ja loppupohdintaan, joka on luettavissa osiossa 5 sivulla 38. Rankan ja tiukkatahtisen uurastuksen kruunasi arviointiseminaari ja sieltä saadut kommentit ja opinnäytetyön julkaisu Theseus -tietokannassa.

2 TYÖN TAUSTAT

2.1 Minä muotoilijana

Kun ajattelen itseäni tulevaisuuden muotoilijana, haluaisin, että käsitteet eettisyys, ekologisuus ja edelläkävijä yhdistettäisiin nimeeni ensimmäisenä. Ne ovat tärkeitä arvoja, joiden pitäisi olla itsensäselvyys muotiteollisuudessa. Näin ei kuitenkaan vielä ole, vaikka niitä tavoitellaan.

Olen aina ollut kirpputoreja kiertävä ja tuotteen alkuperästä kiinnostunut ihminen. Viime vuosien varrella tämä ekologisuuden ja eettisyyden etsiminen on vain lisääntynyt. Sen sijaan, että haluan tietää ja olen kiinnostunut tuotteen alkuperästä ja tuotanto-olosuhteista, haluan pystyä vaikuttamaan valinnoillani siihen, mihin suuntaan vaatemerkit kehittävät itseään. Enää en osta halpatuotannon merkeiltä mitään, jos ei ole aivan pakko. Ja jos on pakko, suuntaan ensimmäisenä suomalaiseen edullisen muodin liikkeeseen, jolloin raha tulee ainakin osittain kotiinpäin. Suosin merkkejä, jotka ovat kotimaisia tai pyrkivät läpinäkyvään toimintaan, eli julkaisevat tuotantoketjunsä kaikkien näkyville.

Suuren kiinnostuksen herättävät myös esimerkiksi urheiluvaatemerkkien tuotteet, jotka valmistetaan kierrätetyistä kuiduista (DEZEEM 2017.). Pienillä valinnoilla voi vaikuttaa suuresti ympäristöongelmien vähentämiseen ilman, että vaatemerkki joutuisi nostamaan hintoja, muokkaamaan mallistojen ulkonäköä, tai menettäisi asiakaskuntaansa.

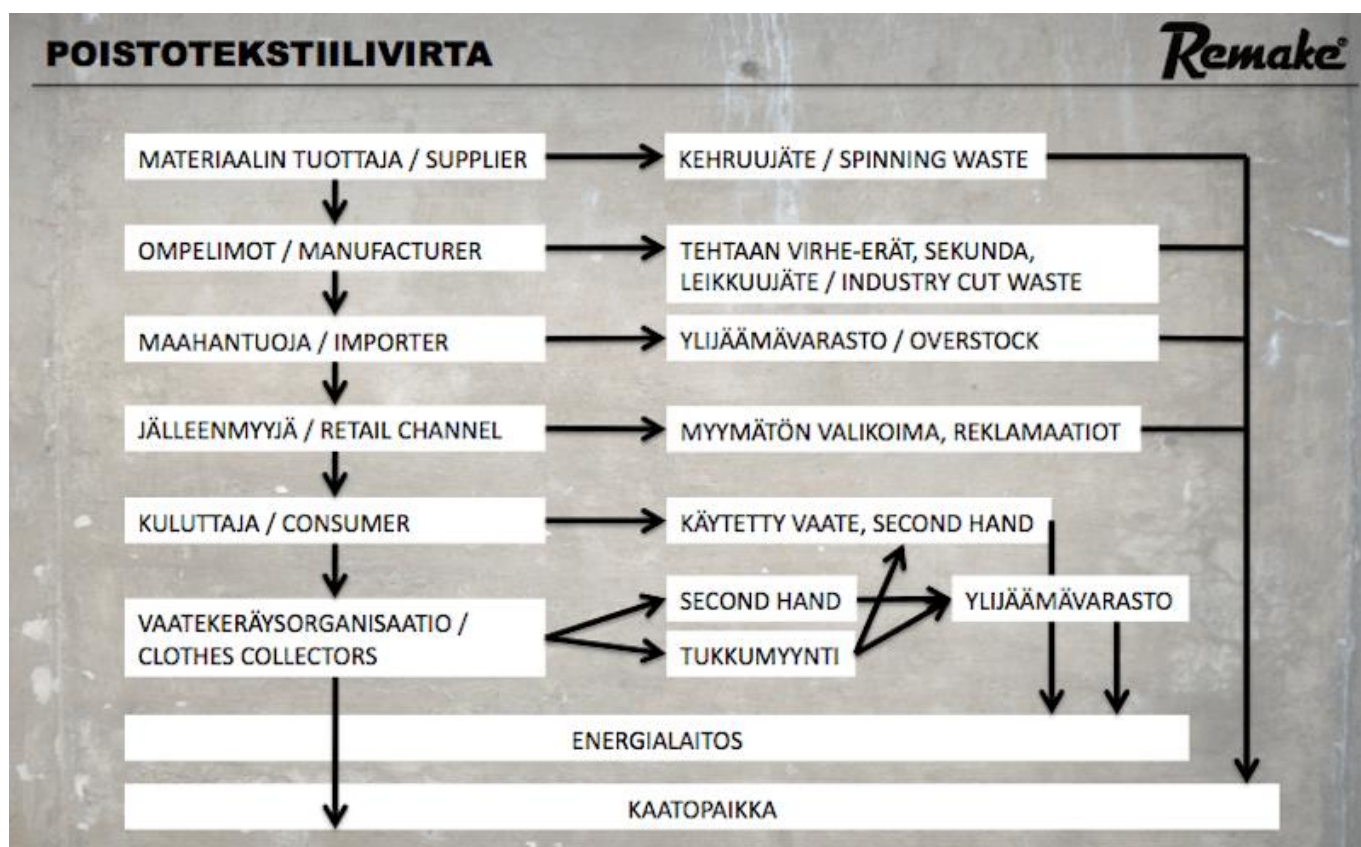
Suomalaista muotiosaamista on laaja skaala, mutta itse näkisin oman paikkani olevan niiden tietä raivaavien voimien joukossa. Heidän, jotka haluavat uudistaa Suomi Designin imagoa nykypäivän tasolle, ja tuoda ympäristön kuormitusta alaspäin arkivaatteiden myötä. Olen oikeassa ryhmässä innovaattori ja pysäyttämätön voima, kuin hurrikaani, joka laittaa asiat tapahtumaan. Annan kaikkeni asialle, jonka uskon olevan oikein. Tämä näkyy räiskyvässä vaatteissani. En tyydy yksinkertaiseen ja tylsään mustaan, joka toki menee helposti kaupaksi, jonka kaikki hyväksyvät, joka on "ihan ok", vaan haen ja yhdistelen aina jotain uutta. Olen peloton kokeilemaan uusia materiaaleja, uusia suunnitelmia, ja jos kaikki menee pieleen, niin ainakin jotain on opittu. Haluan innostaa ihmisiä samaan. Tänään henkarilla roikkuva värikatastrofi voi olla huomisen lempivaate.

2.2 Tiedonhankinta

Opinnäytetyössäni käytin paljon tunneilla opittua ja vuosien varrella henkilökohtaisesti hankittua tietoa ekologisista vaatteista ja ylijäämämateriaalin hyödyntämisestä. Lisäksi kuuntelin suunnittelija Haldinin neuvoja ja ohjeita työharjoitteluni aikana, ja luonnollisesti esitin tarkentavia kysymyksiä. Opinnäytetyöhöni saatu tieto pohjautui paljon Haldinilla suoritettuun työharjoitteluun, jonka aikana keskustelimme useaan otteeseen eri teemoista, kuten esimerkiksi materiaaleista ja asiakaskunnasta. Internetistä löytyvät lähteet olivat suuressa käytössä, sillä internet ja sen lukuisat sivustot tarjoavat kansainvälisen ja reaaliaikaisen foorumin ekologisista vaatteista keskustelemiseen sekä niiden kehittämiseen. Tutustuin myös kirjallaisiin, jotka käsittelivät opinnäytetyön ja luovan prosessin avaimista kirjoittaen.

Hankin tietoa myös tekemällä itse erilaisia testejä materiaaleille ja kaavoille. Materiaaleja testasin tekemällä sauma-, pesunkesto- ja värinvuototestejä. Kaavat testasin ompelemalla niiden mukaan prototyypit, jonka jälkeen korjailin yksityiskohtia, tai tarvittaessa ompelin uuden prototyypin.

2.3 Terminologiaa

KUVA 2. Kuva havainnollistaa, miten paljon jätettä eri vaiheissa syntyy. (LES PYY A 2017.)

Kuten ylhäällä oleva Remaken Poistotekstiilivirta -kuva osoittaa, jätettä tulee muotiteollisuudessa monessa eri vaiheessa. Siltä ei voi välttyä, mutta sitä voi vähentää. Opinnäytetyössäni keskitytään jätteeseen, jota tulee kankaiden leikkuuvaiheessa.

Avaan seuraavaksi termejä, joita tulen käyttämään. Monet niistä ovat englanniksi, sillä sopivia suomenoksia ei ole ollut toistaiseksi saatavilla. Lisäksi aiheesta löytyneet lähteet ovat pitkälti englanniksi.

Pre consumer -jäte:

Kuluttajalle päätyvä jätte, joka tulee tuotannon kaikissa vaiheissa ennen asiakkaalle myyntiä. (LES PYY A 2017.)

Leikkuujäte:

Kankaan leikkuussa muodostuva jätte, joka käytännössä tarkoittaa eri kokoisia paloja erilaisista materiaaleista. Outi Les Pyy mukaan leikkuujätteeksi päätyy noin 15 % tuotantoon tarkoitettu materiaalista. (LES PYY A 2017.)

Virhe-erät ja sekunda:

Eriä valmiita tuotteita, joita ei syystä tai toisesta voi laittaa myyntiin. Esimerkkisyynä voi olla huono laatu kankaissa. (LES PYY A 2017.)

Post consumer -jäte:

Kuluttajalta kiertoon päätyvä jäte, esimerkiksi kirpputorille menevä paita. (LES PYY A 2017.)

Yksi suurimpana ongelmia on juuri post consumer -jäte. Tavanomaisesti käytetyt vaatteet päätyvät kaatopaikalle, vaikka niitä olisi mahdollista käyttää uudestaan tai ottaa ainakin kuidut talteen. Seuraavana esimerkkinä termeistä, joita käytetään puhuttaessa siitä, miten yksityishenkilöt, tai joissain tapauksissa myös yritykset, pyrkivät pienentämään tekstiilijätteen määrää. (LES PYY A 2017.)

Reuse:

Käytetään tuote samanlaiseen käyttötarkoitukseen uudestaan. Esim. kirpputorilta ostettu paita käytetään paitana. (TERRACYCLE 2017.)

Repurpose:

Käytetään tuote uudelleen, mutta erilaisessa käyttötarkoituksessa. Esim. vanha kylpyamme kukkalatikoksi puutarhaan. (RECREATE 2017.)

Upcycling:

Käytetään tuote uudelleen samassa käyttötarkoituksessa, mutta muokataan siitä kiinnostavampi. Esim. Pitkästä hameesta lyhyt. (TERRACYCLE 2017.)

2.4 Suomalaisia vaatealan yrityksiä

Tässä osiossa avaan edellisessä kappaleessa kuvattua terminologiaa ja sitä, kuinka käsitellyt käsitteet toteutuvat käytännössä. Suomessa on joukko ekologiseen ja kestäväan suunnitteluun ja tuotantoon perehtyneitä suunnittelijoita. He ovatkin oiva esimerkki siitä, miten menestyvä ja mielenkiintoinen merkki voi ottaa myös ympäristön huomioon.

1. Outi Les Pyy

Outi Les Pyy, eli oikealta nimeltään Outi Pyy, on helsinkiläinen vaatessuunnittelija, joka pyörittää Remake -yritystä yhdessä kollegansa Paula Malleuksen kanssa Annankadulla. Hän käyttää töissään erityisesti post consumer -jätettä, eli kuluttajilta kiertoon päätyvää jätettä. Les Pyyllä käytössä olevat tekniikat ovat repurpose ja upcycling. Toisin sanoen Les Pyy hyödyntää kuluttajilta ylijäänyttä materiaalia hankkimalla sitä esimerkiksi kierrätyskeskuksista, ja työstää siitä joko aivan uuden tuotteen tai uudistaa sen ulkonäköä niin, että se sopii sen hetkiseen muotiin.

Outi Les Pyy on sosiaalisessa mediassa kovaääninen ekologisen ja eettisen tuotannon puolustaja. Hän puhuu kestäväan tulevaisuuden puolesta, käy luennoimassa alan kouluissa esimerkiksi ylijäämä-materiaalin hyötykäytöstä, sekä toimii konsulttina erilaisille ekoyrityksille ja suunnittelijoille. Hän on tunnettu suunnittelija, joka on saanut herätettyä nuoret ja nuoret suunnittelijat siihen todellisuuteen, että muodin saralla on tehtävä suuri muutos. (LES PYY B, REMAKE 2017.)

2. Globe Hope

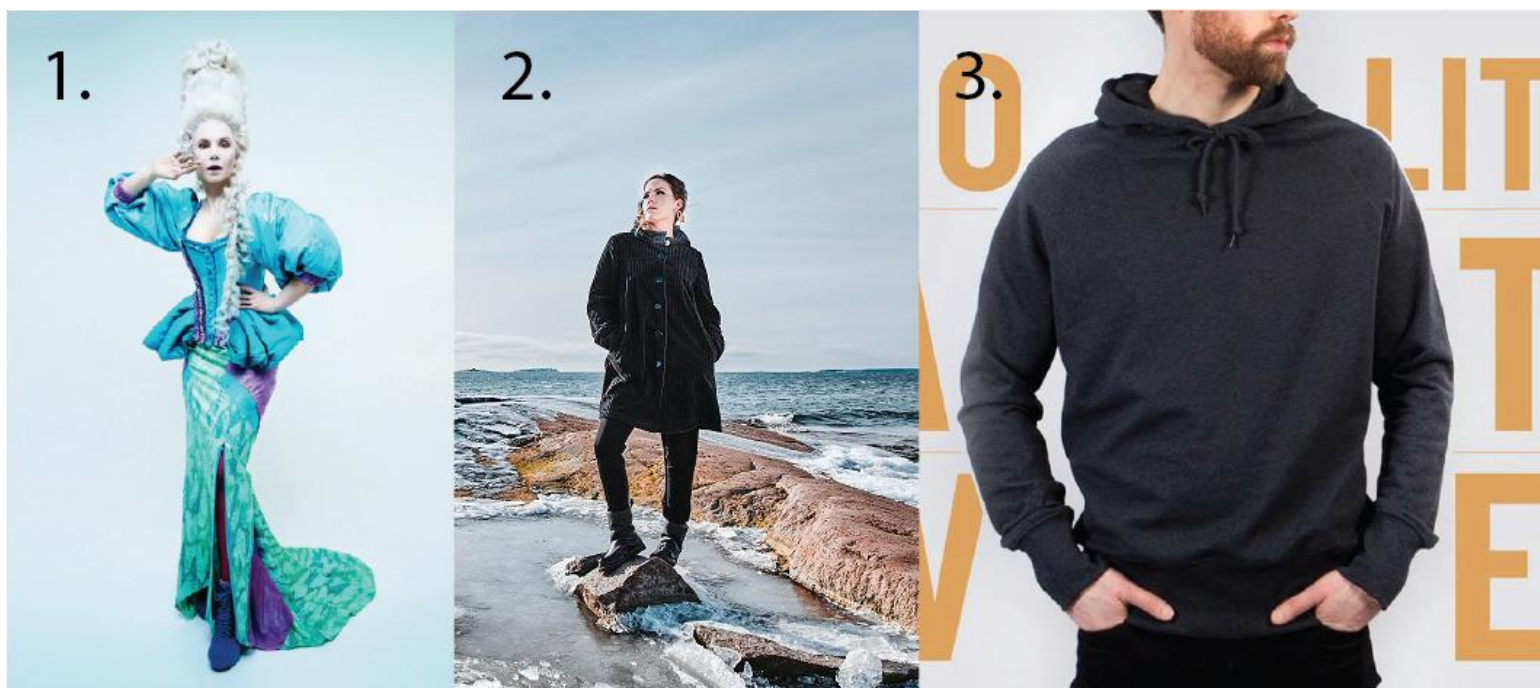
Globe Hope on suomalainen yritys, joka antaa ylijäämä-materiaalille uuden elämän vaatteiden ja asusteiden muodossa. Päätoimipaikka on Nummelassa, jossa tapahtuu esimerkiksi Globe Hopen malliompelu, suunnittelu sekä tehtaanmyymälä. (GLOBE HOPE A 2017.) Globe Hope käyttää niin pre consumer- kuin post consumer -jätettä. Tekniikoista Globe Hopella on käytössä repurpose ja upcycling. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Globe Hope käyttää materiaaleja kankaiden ja jo olemassa olevien vaatteiden muodossa. Heillä on esimerkiksi käytössään laaja skaala armeijatekstiileitä telttakankaista takkeihin. Näistä materiaaleista Globe Hope tuottaa aivan uusia tuotteita, esimerkiksi armeijan laskuvarjosta on tehty mekkoja. Osaa materiaaleista Globe Hope hyödyntää sellaisenaan, kuten armeijan kaasunaamarilaukkuja, ja tekee niihin pieniä muutoksia. (GLOBE HOPE B 2017.)

Globe Hope valikoitui tähän tarkasteluun, koska se on merkinä tehnyt pitkän uran ylijäämä-materiaalien parissa. Merkillä on valtavasti tietoa, kokemusta, ja luovuutta. He toimivat inspiraationa monelle yritykselle niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on tiivistä, eivätkä he pelkää tarttua kummallisempiin materiaaleihin. Lisäksi Globe Hopen estetiikka viehättää minua. (GLOBE HOPE B 2017.)

3. Pure Waste

Pure Waste on helsinkiläinen yritys, joka tuottaa uudenveroista materiaalia pre consumer -jätteestä. Yritys kehitti itse oman tapansa luoda uutta materiaalia, kangasta ja lankoja, sillä markkinoilla ei ollut tarjolla materiaalia, joka olisi ollut täysin kierrätettyä. Jätteet, eli käytännössä leikkuujätteet, kerätään ja puretaan kuiduiksi, jotka jatkokäsitellään ja lopulta kehrätään langaksi, ja mahdollisesti kudotaan uudestaan kankaaksi. He myyvät tuotteitaan yrityksille kankaiden ja lankojen muodossa, mutta heillä on myös yksityishenkilöille suunnattu verkkokauppa, josta voi ostaa erilaisia arkivaatteita miehille ja naisille t-paidoista huppareihin. (PURE WASTE A 2017.)

Pure Waste on uusi yritys, jolla on suuri visio ja idea. Innovatiivinen yritys lähti jo alussa rohkeasti kokeilemaan jotain aivan uutta. Pure Waste on näyttänyt sen, että kierrätetty materiaali on yhtä kestävä ja laadukasta kuin täysin uusi, ja että siitä voi tehdä mukavia ja käytettäviä vaatteita. Kuluttajien kiinnittäessä yhä enemmän huomiota siihen, missä tuotanto tapahtuu ja mitä materiaaleja käytetään. Pure Waste pyrki vastaamaan kuluttajien tarpeeseen. (MAHDOTON, PURE WASTE B 2017.)

KUVA 3. Kollaasi esiteltyjen suunnittelijoiden tuotteista.

2.5 Haldin yrityksenä

Haldin on helsinkiläinen design merkki, joka on perustettu vuonna 2011. Yritys sai alkunsa, kun komean ruotsalaisen pankin työntekijän ja suomalaisen muotoiluopiskelijan, jolla oli kauniit varpaat, tiet kohtasivat. Heillä oli vähän yhteistä ja he tulivat vihollismaista, mutta he rakastuivat silti. (HALDIN 2017.)

Haldin on Helsingissä sijaitseva vaatemerkki, jonka tehtävänä on vaatedaa miehiä, naisia ja kaikkia siltä väliltä hyvälaatuisiin mutta massasta poikkeaviin vaatteisiin. Suunnittelija Haldinin asunto, joka toimii myös studiona, sijaitsee Kalasatamassa. Se on sisustettu molempien mieltymysten mukaan tauluilla, kasveilla joissa on apina- ja dinosauruskoristeita, kukkavaaseja tekohampailla, sekä kulttielokuvien ja -sarjojen oheistuotteilla. Muun muassa Star Trekestä tunnettu Spock tervehtii studiohuoneeseen astujaa sinisestä kahvimukista.

Tuotteet ovat laadukkaista materiaaleista tehtyjä neuleita, hameita, mekkoja ja paitapuseroita. Lisänä on erilaisia ja kausittain vaihtuvia asusteita, kuten sukkia, pantoja ja laukkuja. Myös koruja on tarjolla kaulakoruista korvakoruihin. Päämateriaaleina käytössä on erilaiset silkit, villa, bambutrikoo sekä luomupuuvilla.

KUVA 4. Kollaasi Haldinin tuotteista. (UKKONEN 2017.)

Vaikka kyseessä on helsinkiläinen yritys, materiaalit tulevat monesta eri maasta. Esimerkiksi bambutrikoo neulotaan Orivedellä, Suomesta. Resori ja college neulotaan Virossa. Värjätyt silkit ostettu valkoisena Toijalan tukusta Suomesta ja värjätty käsin Hämeenlinnassa. Tukkuun ne saapuvat Kiinasta. Kreppisilkit tulevat Italiasta. Vaatteet valmistetaan Virossa. Kankaat on painettu pitkälti käsin Helsingissä, mutta kesän 2017 silkit on painettu Aitoossa, Suomessa, ja Korppikotka-kuvio 2014/2015 -kauden mallistosta Italiassa.

Neuleisiin langat valmistetaan sekä Japanissa että Italiassa, mutta neulonta ja tuotteiden koonti tapahtuu Virossa. Korut puolestaan ovat leikattu, maalattu ja koottu kokonaan Helsingissä. Materiaalina koruissa on suomalainen koivuvaneri. Korun osat tulevat Kiinasta ja USA:sta.

Haldin on juuri julkaissut vaatemerkillen nettisivun, jonka yhteydessä on nettikauppa. Jälleenmyyjä Haldinilla on ympäri Suomen, ja sen lisäksi suunnittelija itse käy aktiivisesti eri design-tapahtumissa.

Yritysesittelyn tieto pohjaa keskusteluihin, joita kävimme työharjoittelun aikana. Niitä ei ole valitettavasti dokumentoitu sen suuremmin, sillä ne tapahtuivat työskentelyn lomassa eri päivinä ja aikoina.

2.6 Yhteistyön alku

Päädyimme tekemään Haldinin kanssa yhteistyötä tavallaan sattumalta. Löysin Itäkeskuksen Finnish Design pop up -kaupasta aivan ihania koruja pingviineistä, joilla oli laseraseet kädessä ja päätin siltä istumalta, että tälle firmalle haluan mennä työharjoitteluun. Näimme Haldinin kanssa marras-joulukuun vaihteessa työhaastattelun merkeissä ja solmimme harjoittelusopimukset muutaman viikon kuluttua. Mainitsin jo tällöin jotain opinnäytetyöstä sekä ideastani tehdä mallisto mahdollisesti ylijäämämateriaalista. Harjoittelun ajankohta oli keväällä 2017. Ennen harjoittelun alkua juttelimme Haldinin kanssa pariin otteeseen opinnäytetyöstä ja hän ilmoitti, että voisin tehdä opinnäytetyöni hänelle. Hän tarjoaisi kankaat ja näkyvyyttä sekä opastusta, ja minä suunnittelisin hänen toiveiden pohjalta malliston, joka kuitenkin edustaisi myös minua ja tyyliäni vaatetusmuotoilijana.

Tavoitteeksi asetimme kaavojen tekemisen sekä yhden tai useamman tuotteen toteuttamisen niin, että ne kestäisivät käyttöä ja pesua. Tarkoituksena oli pitää mielessä myös se, että tuotteet olisi mahdollista laittaa tuotantoon. Tuotteiden pääasiallisena tarkoituksena olisi mahdollisesti päätyä joko myyntiin, markkinointitarkoituksiin tai lainattavaksi esimerkiksi keikalle.

KUVA 5. Työharjoitteluun innoittaneet korvakorut. (UKKONEN 2017.)

3 MALLISTO

3.1 Materiaaliesittely

Haldin on tunnettu laadukkaista materiaaleistaan. Suunnittelijana Leena Haldin myös haluaa, että vaatteet kestävät pitkään hyvin hoidettuina, mutta samalla hän tietää silkin maineen herkkänä kankaana, jonka takia hän haluaa selvittää materiaalien rajat. Monet pesutestit, väärinpesutestit, värinvuototestit, kutustumistestit, hankaus-, käyttö- ja nukkaantumistestit kuuluvat materiaalin tutkimisprosessiin. Leena Haldin tekee nämä testit tuotteiden mallikappaleilla käyttämällä niitä ja pesemällä niitä väärin. Koko prosessia ei tarvitse toteuttaa joka vuosi uudestaan, sillä kangaslaadut pysyvät kaudesta toiseen samoina, tai niissä on vaihtelua hyvin vähän. Kuosit sen sijaan vaihtuvat kauden mukana.

Mallistossani pääasiallinen materiaali oli silkkikangas. Materiaalit olivat leikkuujätettä, lukuun ottamatta korppikotkakuosillista silkkisatiinia, joka oli jäänyt käyttämättä langanvetojen takia. Palojen koot vaihtelivat 1 m x 1 m ja 10 cm x 90 cm välillä, mutta mukana oli myös neliskanttisia kokoa 30 cm x 30 cm, sekä kolmioita kokoa 30 cm x 40 cm x 50 cm. Osassa materiaaleista oli kuviota, osa oli yksivärisiä. Opinnäytetyössäni käytin vain vaatteiden ylijäämämateriaalia, jotka oli kerätty talteen myöhempää käyttöä varten. Nämä kyseiset materiaalit olivat eri vuosilta ja eri laatuksia, mutta kaikki silkit olivat 100 % silkkiä.

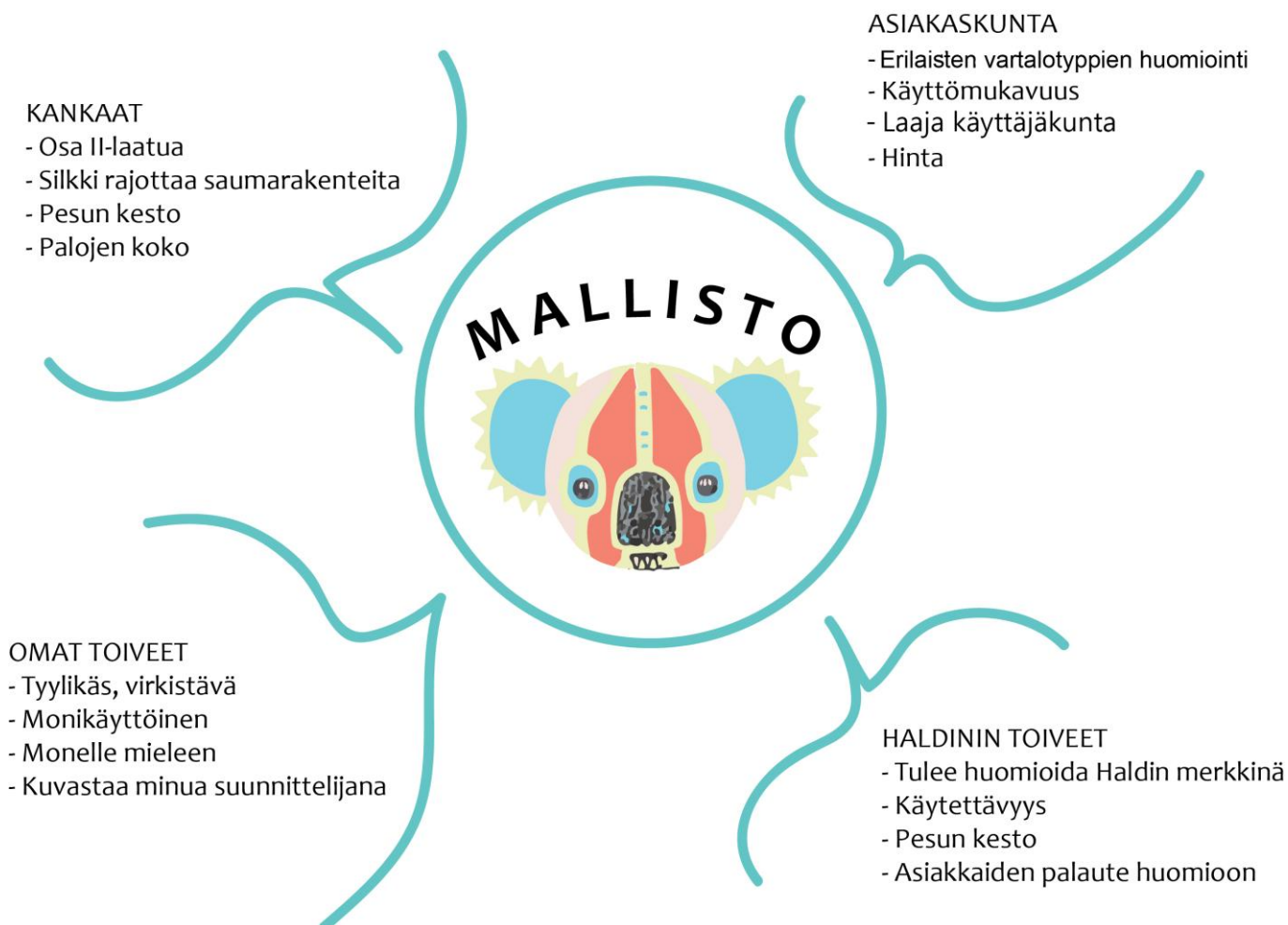
Olen koonnut sivun 18 taulukkoon materiaalilaadut, missä yritys on niitä aiemmin käyttänyt ja itselläni käytössä olleiden palojen koot.

TAULUKKO 5. Opinnäytetöissäni käyttämät materiaalit taulukossa.

NIMI	AIEMMIN KÄYTETTY	PALOJEN KOKO
Kreppisilkki 92g/m ² (ohut)	Vuoden 2016 malliston Hai hattu -paidat.	Pitkulaisia paloja, joista suurin 1 m x 40cm. Pienin 50cm x 10cm. Neliskanttisia kokoa 30cm x 40cm. Kolmioita kokoa 30cm x 50cm x 40 cm.
Kreppisilkki 108g/m ² (paksu)	Vuosien 2014 ja 2015 mallistoissa, useampi vaate.	Pitkulaisia paloja, joista suurin 1 m x 60cm. Pienin 90cm x 10cm. Neliskanttisia kokoa 30cm x 40cm. Kolmioita kokoa 30 cm x 40cm x 40cm.
Silkki, ohut, käsien painettu	Vuosien 2014 ja 2015 mallistoissa, useampi vaate ja asuste.	Pitkulainen pala kangaspakan reunasta. 40cm x 2m.
Korppikotka- silkkisatiini	Testikäytössä II-laatuiseksi todettu Korppikotka -kuvioinen silkkisatiini oli 14/15 vuoden mallistoista. Pintaan tuli herkästi langanvetoja, minkä takia suunnittelija Haldin ehdotti, että käyttäisin nurjaa puolta. Lisäksi oikeapuoli oli liukkaampi ja kiiltävämpi, mikä teki siitä halvan näköisen, mutta nurjal- la puolella se tuntui ihoa vasten miellyttävämmältä.	Neliskanttisia paloja kokoa 1 m x 70cm.
Silkkisatiini, musta	Toinen silkkisatiini, väriltään musta, oli 14/15 mallistoista. Laatu oli hyvä, mutta materiaalia jäi yli paljon. Lisäksi kiilto teki myös tästä silkkisatiinista hieman halvan näköisen. Tämänkin kankaan kohdalla oli toiveena, että kiiltävä puoli olisi ihoa vasten.	Pitkulaisia paloja, joista suurin 1 m x 60cm. Pienin 70 cm x 50 cm.
Minosse -silkki, eli harjattu palttina- silkki	Haldinin mukaan tämä oli lähin silkki, joka muistutti "hiekkapestyä kasarisilkkiä", jota hän yritti etsiä SS15 ja FW15/16 mallistoihin. Minosse on nimenä vain tehtaalta annettu nimi, mutta valitettavasti varsinainen nimi ja silkkityyppi ei ollut enää tallessa Haldinilla.	Pitkulaisia paloja, joista suurin 1 m x 60cm. Neliskanttisia paloja, joista suurin kokoa 40cm x 50cm.
Bambu trikoo	Orneuleelta tilattu hyvälaatuinen ja pehmeä materiaali oli jäänyt yli vuosien 2014 ja 2015 mallistoista. Käyttämiäni paloja oltiin hyödyn- netty seulan väriä vaihdettaessa. Haldin oli painanut ylimääräiset värit pois seulasta näille "hukkapa- oille", jonka takia kuvio on monivärinen ja hieman sekalainen.	Neliskanttisia paloja kokoa 1 m x 70cm.
Resori ja college	Hyvälaatuinen leikkuujätepaketti, joista resoria oli käytetty vuosien 2014 ja 2015 mallistoissa. College puolestaan oli malliston SS17 painoon menneiden palojen leikkuuylijäämää.	College: Pitkulaisia paloja kangaspakan reunasta. Suurin 1,5m x 40cm. Pienin 40cm x 30cm. Resori: 30cm x 115cm taitteelta.

3.2 Malliston työstöä rajoittavia tekijöitä

Haldin kertoi jo heti opinnäytetyön alkuvaiheessa rajoitteista, jotka antaisivat linjan malliston tuotteiden ulkonäölle. Kuva 6 tiivistää neljä eri päärajoitetta, jotka pidin mielessäni, kun aloin miettiä mahdollista mallistoa ja sen tuotteita.

KUVA 6. Rajoittavia tekijöitä. (UKKONEN 2017.)

Materiaaleina toimivat Haldin brändiltä saadut pakanloput ja leikkuujätteet silkeistä, trikoosta ja neulekankaista. Osassa materiaaleja oli printtejä ja osa on yksivärisiä. Silkki on materiaalina haastava ja kallis, minkä takia suunnittelija Haldin toivoi, että ylijääneille paloille voisi suunnitella jatkokäyttöä. Isommat, esimerkiksi 1m x 1m, kun oli helppo käyttää vaikkapa mallikappaleissa.

Kankaat toivat mukanaan kasan rajoitteita ja haasteita. Silkki itsessään on hankala materiaali, ja vaatii tietyntylaisia saumarakenteita, kuten pussisaumaa (kts. KUVA 8, 21). Sitä ei voinut muun muassa huolitella saumurilla, ommella Nm 80 -vahvuisella neulalla tai ratkoa loputtomiin, sillä kangas oli ohutta ja liestyi helposti. Paksu neula jätti myös aina reikiä kankaaseen.

Asiakaskunta Haldinin merkillä on varsin laaja. Haldinin mukaan heillä on asiakkaita 8-vuotiaasta 82-vuotiaaseen. Haldin kertoi, että monet asiakkaat pitivät eniten vaatteista, jotka peittivät käsivarret ja polvet. Lisäksi käyttömukavuudelle asetettiin suuri painoarvo. Vaatteiden piti olla löysiä ja mukavia päällä. Hintakaan ei saisi olla liian korkea, joten leikkauksien ja saumojen tuli olla helppoja toteuttaa.

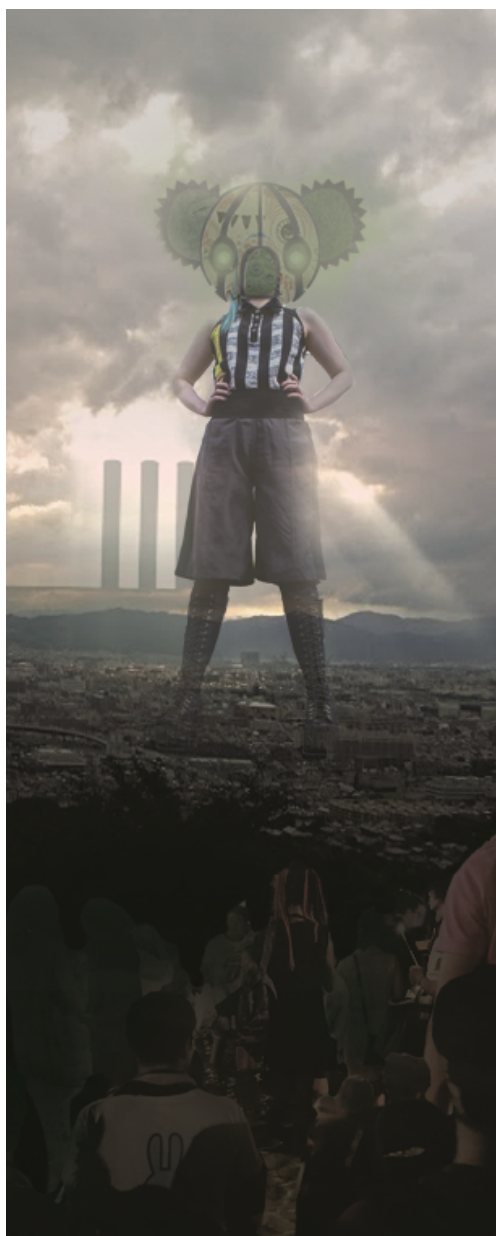
Omat toiveeni mallistoa kohtaan olivat lähinnä ulkonäköpainotteisia. Tahdoin luonnollisesti, että mallisto kuvastaa minua suunnittelijana jonkin verran. Haldin onneksi antoi pitkälti vapaat kädet, joten lisäsin siis yksityiskohtia, joista itse pidin, kuten nappilista ja kaulus. Suunnittelijana minulle oli tärkeää, että vaatteet olivat monikäyttöisiä, joten pitäydyin arkivaatetuksessa tai astetta hienommassa arkivaatetuksessa. Suunnittelin mallit myös niin, että ne kävisivät monelle vartalotyypille ja olisivat yksinkertaisia. Helppo yhdistettävyyks oli myös tärkeä kriteeri minulle, sillä jos vaate on helppo yhdistää muihin asukokonaisuuden osiin, tulee siitä nopeasti lempivaate.

Haldinin toiveena oli tietenkin huomioida vaatemerkin imago. Kuviot materiaaleissa olivat räiskyviä ja värikkäitä, vaikka aion yhdistää sitä mustaan kankaaseen, joten toteutettavat tuotteet piti pitää yksinkertaisina. Käytettävyys ja pesunkesto olivat myös Haldinin toivelistalla. Tuotteita ei kannattanut valmistaa vain muotinäytöstä varten tai pelkästään promootiomateriaaliksi, vaan niitä piti pystyä käyttämään. Tarkoitus oli, että tuotteita pystyisi ainakin vuokrata esimerkiksi keikka-asuksi tai myydä mallikappaleena. Käytön lisäksi tuotteet tuli voida laittaa pesukoneeseen ja silittää. Kankaista ei saanut siis irrota väriä ja saumojen piti kestää.

3.3 Malliston inspiraatio

Inspiroiduin 90-luvun vaatetuksesta, sci-fi leffoista, sekä kapinallisuutta sivuavista sarjoista. Suuri vaikutus oli myös japanilaisten nuorten naisten moottoripyöräjengeillä, jotka käyttivät 80- ja 90-luvuilla paljon kirjaittuja silkkitaakkeja. Tämän retronostalgian yhdistin arkivaatetukseen ja silkkiin. Tarkoituksena oli tehdä tuotteita, jotka olisivat mukavia, käytännöllisiä, sekä tavoittaisivat monta ikäryhmää. Lisäksi aikaisemmin mainitut rajoitteet toimivat suunnittelussa suuntaviivoina.

Mallisto ANN ARCHY on suunniteltu kaudelle kevät/kesä 2018. Se on kevyt, kesäinen ja mutkaton arkivaatekokonaisuus, josta saa yhdisteltä ää ainakin kaksi asukokonaisuutta. Siluetti on A-linjainen, vaikka saattaa näyttää aluksi suoralta ja miltei laatikkomaiselta. Toistuvia yksityiskohtia vaatteissa ovat nappilista ja kaulus, raidat ja päällitikkaukset. Raidoituksessa on yhdistelty eri mustia silkkilaituja ja kuviollisia silkkejä. Tarkoitus oli jo suunnitteluvaiheessa, että tuotannossa olisi mahdollista yhdistää haluamiaan ylijäämäkankaita.

KUVA 7. Tunnelmataulu. (UKKONEN 2017.)

4 PROSESSIKUVAUS

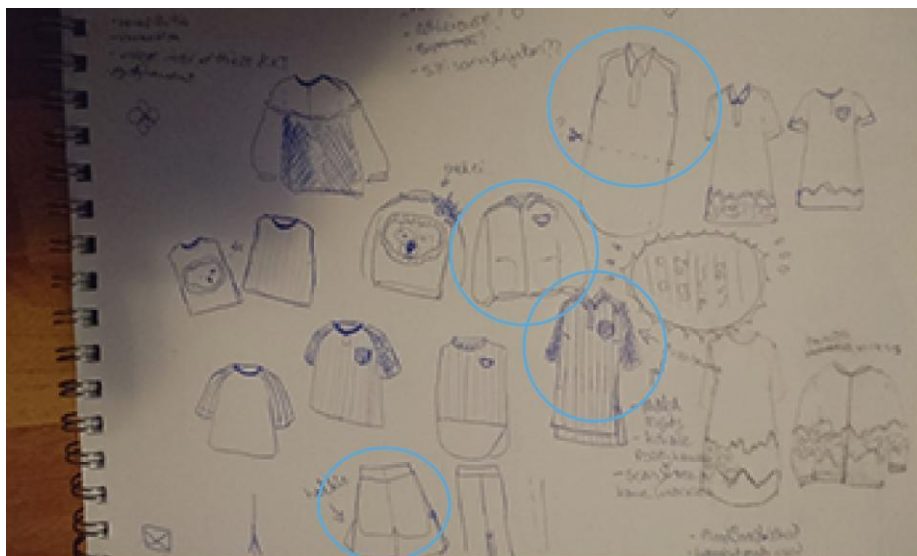
Tässä osiossa kerron tuotteiden valmistusprosessista luonnoksista kaavojen kautta prototyypeiksi, ja lopulta valmiiksi vaatteiksi. Tuotannollinen näkökulma kulkee suunnittelun ja valmistuksen ohella, ja se on tärkeä osa Haldinin kanssa tehdyn yhteistyön kannalta. Yhden tai useamman vaateen tavoitteena oli päätyä tuotantoon joko sellaisenaan tai Haldinin tekemien muutosten jälkeen.

KUVA 2. osoittaa työni etenemisen prosessikaaviossa, jonka pohjana olen käyttänyt Pirkko Anttilan Kriittisrealistisen evaluaation prosessikaaviota (Anttila 2005, 463). Kaaviota on sovellettu opinnäyte-työni tarkoitukseen sopivaksi.

4.1 Luonnostelu

Ensimmäisenä tartuin luonnosteluun tietämättä juuri mitään materiaalien väreistä tai kuvioinneista. Haldin kertoi, että materiaalit olivat kangaspakkojen sivusta ylijääneitä kapeita suikaleita, joten päätin jo heti alussa tekeväni pystyraitaa. Sen lisäksi, että pystyraitavaatteisiin voi kätevästi käyttää leikatessa ylijääneet "suirut", raidoitukseen voi käyttää mitä tahansa värejä. Tämä muokattavuus ja yhdisteltävyys oli myös yksi tärkeä kriteeri jatkotuotantoa ajatellen. Toki luonnostelin kokeeksi muitakin kuin pystyraitavaatteita kerätäkseni ideoita.

Ylijääneissä materiaaleissa värejä oli paljon erilaisia, ja niiden lisäksi myös mustaa ja valkoista krepisilkkiä oli varastossa. Aluksi tartuinkin valkoiseen väriin ja yhdistelin sitä sekä mielessäni että paperilla värikkäisiin silkkeihin. Musta silkki tuli mukaan luonnoksiin varsin nopeasti. Idea aaminsin 90-luvun kauluspaidoista, baseball-paidoista sekä vuoden 2016 opiskelijavaihtoni henkilökohtaisesta muistikirjasta, johon olin kirjoittanut kuvauksia inspiroivista vaatteista ja tyyleistä.

KUVA 8. Luonnoksia osa 1.

KUVA 9. Muistikirjan luonnoksia. (UKKONEN 2017.)

Ensimmäisten luonnosten jälkeen keskustelimme Haldinin kanssa rajoitteista, jotka piti pitää mielessä. Mekon tai paidan tuli peittää käsivarret ja jäädä joko polven yläpuolelle tai polven alapuolelle. Koska mallisto oli kuitenkin tarkoitettu kevät/kesä mallistoksi, päädyimme siihen, että hihaton paita oli hyvä valinta vastapainoksi peittävämmälle mekolle. Housut olivat vielä mietinnän alla, mutta päätimme A-linjaisten olevan hyvä valinta, koska alaspäin levenevä malli sopi myös lanteikkaalle vartalolle. Lisäksi silkki ei altistuisi niin suurelle kulutukselle, kun se oli väljempänä kerroksena trikooshortsien päällä. Valitsimme ne luonnokset, joita halusimme vielä työstää. Nämä valitut luonnokset näkyvät ympyröityinä kuvassa 8 sivulla 22.

Jatkokehitetty luonnokset näkyvät kuvassa 10 sivulla 24. Tässä vaiheessa olimme käyneet jo Haldinin kanssa mahdollisia materiaaleja läpi. Valkoinen silkki oli vielä mukana kuvioissa, mutta olin jo alkanut kallistua enemmän mustan puoleen. Näitäkin luonnoksia hioin vielä, mutta siirsin työskentelyn Adobe Illustratorin puolelle, jossa tein alustavat esityskuvat tuotteista. Kokeilin myös pystykaulusta sekä mekkoon että paitaan, kuten kuva 11 sivulla 25 osoittaa, mutta päädyimme yhdessä Haldinin kanssa tyyppilliseen kaulurikaulukseen. Mietimme vielä hihojen väriä yksivärisen silkin ja leopardikuosin väliltä. Itse olin ehkä mieltynyt aluksi yksivärisen enemmän, mutta lämpenin varsin nopeasti leopardille. Haldin kuitenkin toivoi, että käyttäisin hihoihin samaa kreppisilkkiä kuin mekon raitoihin, jos sitä suinkin riittäisi.

KUVA 10. Luonnoksia osa 2. Väripallot tarkoittavat niitä, mistä Leena Haldin piti eniten. (UKKONEN 2017.)

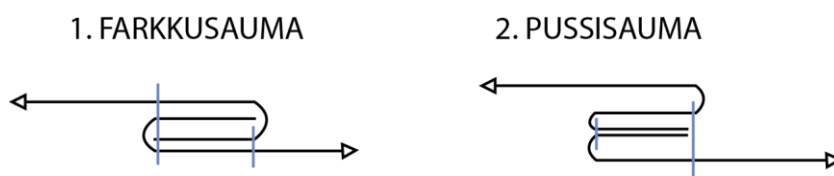

KUVA 11. Luonnoksia osa 3. Pystykauluksen kokeilua ja leoparkuviota hihoissa.

4.2 Materiaalien valinta ja saumarakenteet

Kohderyhmänä olivat ensisijaisesti naiset, jotka haluavat ajatonta, ympäristöystävällistä, mutta silti persoonallista vaatekertaa kaappiinsa. Siitä syystä mallisto koostuu neljästä peruselementistä: Takista, mekosta, topista sekä housuista. Tuotteissa yhdistelin materiaaleja luovasti saatavilla olevan materiaalin, kiillon ja tunnun perusteella. Kysyin myös Haldinin mielipidettä, kun olin epävarma.

Mekon päämateriaaleiksi valikoitui paksumpi kreppisilkki ja korppikotka-kuvioinen II-laatuinen silkki-satiini. Lisäksi käytin ohuempaa kreppisilkkiä ja mustaa silkki-satiinia korvaamaan paksumpaa kreppisilkkiä. Syynä tähän oli kyseisen kankaan loppuminen. En halunnut luoda yhtä raitaa useammasta osasta. Mekossa käytin ranskalaista pussisaumaa ja farkkusaumaa.

KUVA 12. Käytetyt saumarakenteet farkkusauma ja pussisauma. (UKKONEN 2017.)

Paidassa käytin pääasiassa ohuempaa kreppisilkkiä, sekä käsinpainettua mustavalkoista sekä keltaista apinakuvioista silkkiä. Lisäksi huoliteltiin Minosse-silkistä tehdyllä vinonauhalla kädentiet kreppisilkin vähyyden vuoksi. Paita mukaili saumarakenteissaan mekkoa.

Housut valmistuivat suunnitelman mukaan Minosse -silkistä sekä käsinpainetusta bambutrikoosta. Molemmissa sivuissa on yhden palan verran ohuempaa kreppisilkkiä ikään kuin kurkistusaukkona, josta voi nähdä trikoon kuvion. Myös housuissa käytin ranskalaista pussisaumaa, farkkusaumaa, sekä yhdistin trikoo-osat silkkiisiin saumurilla. Tämä oli Haldinin ehdotus, kun joustotikkiä ei ollut mahdollista toteuttaa käytössäolevilla koneilla.

Takin materiaalit olivat musta college miehustassa, musta silkki-satiini hihoissa sekä vuorina, ja resori kauluksena ja hihansuissa. Saumarakenteet olivat sivusaumoissa ja resorinkiinnityksessä suoraomiel nelilankaisella saumuritikkillä huoliteltuna. Selässä oli applikoitu Koala-kuvio, joka mukaili Haldinin Bubba-Koalaa. Hihat koostuivat ohuista suikaleista, joiden yhdistämiseen käytetty pussisauma oli näkyvässä koristeena ulkopuolella.

KUVA 13. Lopulliset luonnoskuvat.(UKKONEN 2017)

Lisäksi tein tuotekortit jokaisesta tuotteesta, ja ne ovat nähtävissä opinnäytetyöni lopussa liitteessä 1.

4.3 Materiaalien testaus

Tarkasteltuamme luonnoksia ja perehdyttyämme kunnolla materiaaleihin, päädyimme yhdessä Haldinin kanssa mustaraitaisiin tuotteisiin. Painavana lisäsyynä oli myös se, että Haldin kertoi mustan olevan helppo yhdistää hullumpaankin kuvioon niin, että tuote on helpompi myydä. Itse olin aivan ihastunut valkoiseen silkkiin vaakaraidalla sekä keltaiseen apinakuviiseen silkkiin, joten halusin käyttää niitä vaatteissa. Lisäksi Haldin esitteli II-laatuiseen Korppikotka-kuvioisen silkkisatiinin, joka näytti aivan ihanalta. Muut silkeistä valitsin mustan värin, palojen määrän sekä tunnun perusteella. Toteutettaviksi tuotteiksi valikoitui mekko, hihaton paita ja housut. Myös takki oli aluksi toteutettavien listalla, mutta kiireisen aikataulun takia se karsiutui pois. Sen kohtalo on toistaiseksi mysteeri, mutta idea on olemassa jos joko suunnittelija Haldin, tai jos yhteistyömme jatkuu tulevaisuudessa, teen sen mielelläni itsekkin.

Luonnostelun ja materiaalivalinnan jälkeen tein testipalat pesutestejä varten. Kyseessä oli täysin omiin havaintoihin perustuva selvitys. Ompelin testipalat niistä kankaista niillä saumarakenteilla, joita aioin käyttää valmistettavissa tuotteissa. Tarkoitukseni oli selvittää, mistä kankaista lähtee väriä ja kuinka paljon. Kankaat oli kertaalleen pesty, ja testin tarkoitus oli varmistaa etteivät ne kutistu tai laske väriä. Pesutesti toteutettiin niin, että testipalat pestiin 40°C asteessa, ja jätettiin puoleksi päivää pesukoneeseen. Testissä vain käsinpainetusta silkistä lähti keltaista väriä, saumarakenteet kestivät, ja mikään materiaali ei kutistunut testin aikana. Pesin palan ennen käyttöä uudestaan. Kutistumista ei tarvinnut testata, sillä suunnittelija Haldin oli testannut sen aiemmin.

KUVA 14. Testipalat pesun jälkeen. (UKKONEN 2017)

4.4 Kaavoitus

Suunnittelija Haldin ehdotti, että kiireisen aikataulun takia hän voisi antaa minulle jo valmiita kaavoja, joita voisin muokata sopiviksi. Sain kesän 2017 malliston trikoomekon kaavat, Haihattu - kauluspaidan kaavat ja legginssien kaavat. Kaavoissa oli testattu toimivuus ja silkkivaatteiden kaavoissa väljyydet oli laskettu jo valmiiksi. Niissä oli myös saumavarat valmiina. Ainoastaan housujen silkkiosuuden muokkasin olemassa olevista koon 34 housun kaavoista leventämällä lahkeet A-linjaisiksi.

Kaavoja muokatessa huomiota piti kiinnittää siihen, että tuotteet tulisivat leikkuujätteestä, eli kangaspalat ovat erilaisia ja eri kokoisia. Mittasin palojen pituuksia ja laskin, minkä mittainen pisin tuotteeni, eli mekko, voisi olla saumanvarojen ja helman käännevaran kanssa. Tulokseksi sain vähän yli metrin ja pidin sitä maksimiarvona. Tähtäsin varmuuden vuoksi vähän lyhyempään.

Piirsin ensin pelkän tuotteen miehustan kaavan pohjan, jonka jälkeen mietin mahdollista raidan leveyttä. Jaoin kaavan leveyden mahdollisilla raidan leveyksillä (3 cm, 4 cm ja 5 cm), ja yritin saada tasaluvun. Päädyin raitoihin, jotka olivat kukin 4cm leveitä ja lisäsin tuotteen kaavaan reunoihin ylimääräisiä millejä, jotta myös reunimmainen raita pysyisi saman levyisenä. Kaavoihin piirretyissä raidoissa ei ollut laskettu mukaan saumavaroja, mutta lisäsin ne yksitellen jokaiseen raitaan tekniikalla, jota havainnollistaa kuva 15 sivulla 30.

KUVA 15. Saumavarojen lisääminen yksittäisen raidan kaavaan. (UKKONEN 2017.)

Levitin kaavan tasaiselle alustalle ja piirsin silkkipaperiin läpi jokaisen raidan lisäten aina 2 senttimetriä sivuille farkkusaumaa varten. Tämä oli hidas prosessi, mutta varmistin näin sen, että jokaisessa raidassa olisi ompeluvaraa sekä hieman liestymisvaraa. Silkki, varsinkin silkkisatiini, materiaalina liestyi helposti. Toinen syy tähän oli se, että Haldin oli kertonut haluavansa kokonaiset kaavat itselleen, sillä hän aikoi koota leikkuuylijäämän studiollaan valmiiksi kangaslaatoiksi, jotta se olisi mahdollista lähettää tehtaalle työstettäväksi. Tuotteiden hinta tulisi kohoamaan korkeaksi, jos tehdas ompelisi jokaisen raidan erikseen. Itse en kuitenkaan päätenyt käyttämään samaan tekniikkaa kuin Haldin, sillä minulla käytössä olleiden leikkuujätteen palojen koko vaihteli niin paljon, että ei ollut ajallisesti järkevää leikata niitä ensin raidoiksi ja koota kangaslaatoiksi. Lisäksi testasin tällä menetelmällä raidan leveyttä ja kaavan toimivuutta. Seurasin omaa visuaalista näkemystäni Haldinin hyväksynnän jälkeen, ja annoin raitojen myötäilevän kaavan reunoja. Toisella tekniikalla lopputulos olisi ollut erilainen. Haldin myös sanoi, että on hyvä, jos saan tehtyä myös kaavat jokaiselle raidalle, jotta vaihtoehtoja on useampi.

4.5 Prototyyppien ompelu

Ompelin prototyypit ohuesta puuvillakankaasta. Se oli lähinnä ohuudeltaan silkkejä, joita aion käyttää mallistossa. Silkkiä en luonnollisesti voinut käyttää prototyyppien tekemiseen, sillä kangas oli liian kallista hukattavaksi, eikä leikkujäte olisi määrällisesti riittänyt. Prototyyppien ompelussa ei ollut ongelmia ja sain hiottua joitain yksityiskohtia kaavoissa. Otin videot prototyypeistä itseni päällä ja lähetin Haldinille hyväksyttäväksi, ennen kuin siirryin seuraavaan vaiheeseen ja seuraavan vaateen prototyyppiin. Videot antoivat enemmän tietoa siitä, miten tuote likkui ihmisen päällä.

Tein mekosta kaksi prototyyppiä. Ensimmäisen prototyypin avulla testasin mekon pituutta, hihjojen pituutta, kauluksen ja nappilistan toimivuutta. Kauluksen kaulurin etureunan ja raglansauma muotoa piti korjata. Helmaan halusin vielä vähän leveyttä lisää. Toisessa prototyyppissä nämä virheet oli korjattu, eikä se kaivannut muita muutoksia. Toinen prototyyppi näkyy kuvassa 16.

KUVA 16. Mekon prototyyppi. Tärkein osa, eli kaulus ja hihat kuvassa. (UKKONEN 2017.)

Myös paidasta tein kaksi prototyyppiä. Tarkkailun alla oli ensimmäisenä pituus, väljyys sekä kauluksen toimivuus. Nämä onnistuivat ensimmäisellä kerralla. Ensimmäiseen prototyyppiin piirsin olkapalan linjat helpottamaan olkapalan kaavan piirtoa. Toisessa prototyyppissä tarkastelussa oli olkapalan sauman linja ja kädentienkaaren alaosa, joka oli ollut aiemmassa prototyyppissä V:n mallinen. Niihin ei tarvinnut enää tehdä muutoksia.

KUVA 17. Paidan prototyyppi. (UKKONEN 2017)

KUVA 18. Ei-toivottu V-linja kädentiellä. (UKKONEN 2017)

Housuista tein vain yhden prototyypin. Toinen lahje oli suoraan kaavoista, mutta toiseen lisäsin yhden raidan sivuun, taskun ja tein lahkeen suusta leveämmän. Halusin pitää toisen lahkeen alkuperäisenä, että pystyisin tarvittaessa vertaamaan lahkeita. Housujen prototyypin vyötärökappaleeseen ja shortsiosaan käytin samaa materiaalia kuin oikeaan tuotteeseen. Shortsiosaa testasin ompelemalla pidemmät capri-mittaiset housut Haldinin legginssien kaavaa käyttäen. Tahdoin testata eri pituuksia löytääkseni sopivan, joka näyttäisi hyvältä housujen kanssa.

KUVA 19. Housujen prototyyppi. (UKKONEN 2017.)

4.6 Kankaiden leikkuu ja ompelu

Ennen kankaiden leikkuun aloittamista jäljensin sekä mekon että paidan kaavat saumavaroineen silkkipaperilta kiinnisilitettävälle kaavapaperille niin, että mustat raidat muodostivat yhden takakappaleen, värilliset toisen, ja samoin tein etupuolelle. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että minulla oli kustakin tuotteesta, mekosta ja paidasta, kaksi etukappaletta ja kaksi takakappaletta. Tätä tekniikkaa havainnollistaa kuva 20. Syy tämän tekniikan käyttöön oli se, että pyrin kankaan ja ajan säästämiseksi saamaan mahdollisimman monta samanväristä raitaa vierekkäin samalle kangaspalalle. Erityisen hyvin tämä toimi Korppikotka -silkkisatiinin kanssa, josta minulla oli käytettävissä isoja paloja.

KUVA 20. Kaava leikattiin ja silitettiin kiinni silkkiin. Tarvittaessa kaavasta pystyi leikkaamaan pois raitoja, jotka vuorostaan saattoi kiinnittää eri kankaaseen. (UKKONEN 2017.)

Kiinnisilitettävä kaavapaperi oli paksuudeltaan tulostinpaperin paksuista ja toisella puolella oli liimapinta. Sen tarkoituksena oli kiinnisilitämisen jälkeen estää kangasta liikkumasta ja helpottaa palojen leikkuuta. Paperi revitään varovaisesti yhtenä kappaleena pois leikkuun jälkeen. Kaavapaperia pystyy käyttämään uudelleen, kunnes liima ei enää tartu, eli ainakin 10 kertaa. Tähän tulokseen tulin, kun tein empiirisen tutkimuksen asiasta. Silitin kaavapaperin puuvillakankaalle, revin varovaisesti pois, ja silitin uudestaan. Sama toimi myös mustassa kreppisilkissä. Paperi on kestävä ja liima hyvä. Sain ylijääneitä hukkapaloja Haldinilta opinnäytetyötäni varten.

Silitettävän kaavapaperin kanssa oli toki haasteita. Se piti silitää vähintään 100°C asteessa, jotta se tarttui kiinni, mutta jos samaa kohtaa silitti useampaan kertaan, liima tarttui kiinni todella tiukasti. Irtirevittäessä tiukasti kiinni ollut paperi saattoi jättää jälkeensä valkoisia raitoja. Ne lähtisivät pesussa pois, eivätkä haittaisi käytettäessä, mutta varmuuden vuoksi tällaiset palat oli käännettävä ympäri. Onneksi se ei kreppisilkissä haitannut, sillä kreppisilkissä on samanlainen kiilto ja tuntu molemmil-

la puolilla. Silkkisatiinissa luonnollisesti kiilto on erilainen, mutta vältin tämän ongelman silittämällä kaavapaperin suoraan sille puolelle, eli tässä tapauksessa kiiltävälle, joka tulisi vaatteen sisäpuolelle. Jouduin asettelemaan kaavoja todella tarkasti leikkuujätepalloille. Kuten jo materiaaliesittelyssä mainitsin, kangaspalojen koot vaihtelivat suuresti, mikä vaikeutti leikkuuta. Yritin hyödyntää jokaisen millin, mutta toisinaan joistain kappaleista jäi uupumaan enintään 3 mm. Pysin keskittämään tällaiset tapaukset tuotteiden helmoihin, sillä olin varannut helmaan aina 3,5cm kääntövaraa, tai raitojen yläkulmiin, joita kuitenkin leikkaisin ommellessani pois. Kuva 21 havainnollistaa, minkälaisia paloja millillä oli käytettävissä, sekä sitä tekniikkaa, mitä käytin. Varsinaiseen leikkaamiseen käytin rullaleikkuria, jonka terän halkaisija oli 6 cm , viivainta ja kolmioviivainta, ja kangassaksia.

KUVA 21. Millit laskettiin tarkkaan, kun kaavoja aseteltiin kankaille. Kuvassa paidan kauluksen paloja odottamassa leikkausta. (UKKONEN 2017.)

Kuten materiaaliesittelyssä kerroin, monet materiaalit ovat erikokoisina paloina. Palojen koko vaikutti leikkuuseen, ja jouduin muuttamaan alkuperäistä suunnitelmaa siitä, mitä kankaita käyttäisin missäkin tuotteessa. Korvasin esimerkiksi osan mekon mustista raidoista ohuemmalla kreppisilkillä ja silkkisatiinilla. Myös kauluksiin jouduin käyttämään palojen koosta johtuen molempia kreppisilkkejä. Lisäksi materiaaleissa oli myös II-laatua sekä käsin värjättyjä kuviokankaita, joista saattoi lähteä väriä. Ompelu prosessina oli haasteellinen. Aloitin ensimmäisenä mekosta, sillä tiesin sen olevan haasteellisin silkkisatiinin takia. Haldin oli varoittanut, että silkkisatiini on haastava materiaali, mutta oikean neulan (Nm60) ja höyrysilitysraudan kanssa materiaali tuntui helpommalta ommella kuin esimerkiksi organza. Päällitikkaukset tuottivat kuitenkin paljon ongelmia, sillä silkkisatiini ei silittämisen ja harsimisen jälkeenkään tuntunut pysyvän neulan alla suorassa. Käytin paljon aikaa saadakseni päällitikkauksista suorat ja kauniit edes vaateen ulkopuolelle. Tähän ei vaikuttanut se, ompelinko teollisuuskoneella vai kotikoneella. Lopulta ompelin harsimisen jälkeen nurjalta puolelta seuraten farkkusauman toista tikkausta välittämättä siitä, oliko farkkusauman taitettu reuna täysin suorassa. Pääasia oli, että ulospäin tikkaus näyttäisi hyvältä.

KUVA 22. Epätasainen reuna farkkusaumassa vasemmalla, ja oikealla sauma oikealta puolelta. (UKKONEN 2017.)

Tähän olisi varmasti voinut vaikuttaa ottamalla kyseisen ongelman huomioon kaavoituksessa ja tekemällä mustat raidat automaattisesti 1 cm saumavaroilla 2 cm:n sijaan, sillä kuitenkin tiesin tikkausten tulevan mustien raitojen puolelle. En kuitenkaan tiennyt silkkisatiinin olevan näin haasteellista, ja olisin joutunut joka tapauksessa tekemään toiset kaavat erikseen Haldinille, sillä hän ei välttämättä tulisi käyttämään päällitikattua farkkusaumaa vaan esimerkiksi pussisaumaa, jossa molemmissa kappaleissa täytyi olla samanmittaiset saumavarat. Tässä mekossa pussisauma ei kuitenkaan olisi toiminut, sillä raitoja oli paljon ja tiheästi, ja pussisauma olisi saattanut jäädä törröttämään jokaisen raidan kohdalla.

Samat haasteet koin myös tehdessäni paitaa ja housuja, joskin kreppisilkki, käsin painettu silkki ja Minosse-silkki olivat helpompia ommella ja silittää. Kaikkia saumoja ei tarvinnut harsia aluksi. Nämä haasteet aiheuttivat sen, että jouduin miettimään joitain saumarakenteita uusiksi. Päädyin esimerkiksi laittamaan mekon hihat ja sivusaumat kiinni pussisaumalla. Housujen sivusaumoissa päädyin myös käyttämään pussisaumaa.

Helpoin toteutettava tuote oli ehdottomasti housut. Paloja Minosse -silkistä oli paljon ja eri kokoja, joten kaavat oli helppo asetella paikoilleen ja leikata. Housujen ompelu sujui helpommin kuin muiden vaatteiden, sillä raitoja oli vähemmän ja Minosse -silkki ei ollut niin liukas kuin muut silkit. Se oli myös jämäkämpää ommella ja ylälangan kreyttä ei tarvinnut säätää niin paljon. Yhdistin trikoosta valmistetut shortsit silkkihousuihin saumurilla nelilankatikillä ja lopuksi yhdistin vielä trikoosta tehdyn vyötärökaitaleen samalla tavalla.

5 LOPPUPOHDINTA JA ITSEARVIOINTI

KUVA 23. Tunnelmakuvia kuvauksista. (UKKONEN, 2017.)

Opinnäytetyö oli suuri prosessi, ja vaikka ymmärsin jo alusta lähtien sen vaatiman työmäärän, ajattelin aina sen olevan "pienempi kuin gradu". Kirjoittamista oli huomattavasti vähemmän mutta tekemistä sitäkin enemmän. Prosessiin mahtui niin onnistumisia kuin epätoivon hetkiä. Prosessin edetessä käsitykseni leikkuujätteen ja ylipäättään ylijäämämateriaalin käyttämisen hankaluudesta vahvistui. Mahdollista ja toteutettavissa olevaa, kyllä, mutta ajattelutyötä ja suunnittelua vaativaa. Enää en ihmettele, miksi niin harva yritys käyttää leikkuujätteensä hyödyksi. Sen työstämiseen pitää tähdätä jo kaavoituksessa ja leikkuusuunitelmaa tehtäessä. Aihealue kiinnostaa kuitenkin edelleen ja haluaisin olla tulevaisuudessakin tekemässä töitä sen parissa.

Yhteistyö yrityksen kanssa oli mielenkiintoista. Olin jo työharjoittelun aikana saanut valtavasti tietoa, jota tuli lisää opinnäytettyön edetessä erilaisista hankaluuksista. Oli rauhoittavaa tietää, että joltain pystyi kysymään apua joko tekstiviestillä tai soittamalla. Jatkossa kuitenkin pyrin asettamaan välikatselmuksia tiheämpään yhteistyökumppanin kanssa molempien aikataulujen mukaan. Varsinkin opinnäytetyön kaltaisessa suuressa projektissa on vain hyödyksi, jos asettaa tiettyjä päivämääriä, joihin mennessä pitää olla tehtynä ennalta sovittuja asioita.

Materiaalina silkki oli miellyttävän tuntuista valmiissa vaatteissa. Aiemmin en ollut käyttänyt silkkiä missään, sillä ajattelin sen olevan hankala materiaali ja tarvitsevan teollisuuskoneen, jollainen oli käytössä vain ammattikorkeakoulun ompeluluokissa. Opinnäytetyön myötä käsitys silkistä muuttui jonkin verran. Enää en koe sen olevan hankala materiaali, mutta silkkiä työstäessä pitää olla todella tarkka. Ommeltaessa tikki pitää saada onnistumaan mieluiten ensimmäisellä kerralla, saumarakenteet pitää miettiä tarkkaan ja käytössä kannattaa olla ohuempia silkin ja juhlapukukankaiden ompeluun tarkoitettuja nuppineuloja, jotta materiaaliin ei jää reikiä. Jatkossa tekisin saumarakenteet uusiksi. Esimerkiksi mekossa ja paidassa yhdistäisin raidat pussisaumoilla ja jos päätyisin päällitikkauksiin, tikkaisin vain pussisauman haluamaani kohtaan. Farkkusaumaa en enää tekisi silkkiin, tai ainaakaan silkkisatiiniin.

Malliston kohdalla jäi hieman harmittamaan, kun aika ei riittänyt takin ompeluun. Tekisin myös kutistumatestin uudestaan silkkisatiinille, sillä mekosta tuli lyhyempi kuin olin ajatellut. Mekon lyheneminen todennäköisesti johtui siitä, että silkkisatiini kutistui hiukan silittäessä. Farkkusauman vaihtaminen pussisaumaan vähentäisi silittämistä, sillä pussisauma on nopeampi ja helpompi silittää auki. Höyryä ei siis tarvitsisi käyttää niin paljon. Lisäksi haluaisin testata, miltä mekko näyttäisi sivusaumoihin ommeltujen taskujen kanssa.

Sain kuvauspäivän jälkeen kommentteja mallilta, Viivi Orpanalta, koskien vaatteita ja niiden istuvuutta. Pyysin kirjoittamaan lyhyesti, mutta hän halusi kirjoittaa kokonaisen raportin. Raportti löytyy kokonaisuudessaan opinnäytetyön lopusta **liitteestä numero 3**. Yleisesti Orpana oli tyytyväinen vaatteiden istuvuuteen ja siihen, että vaatteissa pystyi liikkua huoletta. Hänestä vaatteet olivat siistejä arkivaatteita, jotka kelpaisivat myös juhlavampiin tilaisuuksiin. Erityisesti malliston mekko oli Orpanan mieleen, ja hänen kanssaan on puhuttu mekon hinnasta ja myynnin ajankohdasta.

Valitettavasti Leena Haldin ei ehtinyt nähdä valmiita tuotteita ennen seminaaria ja opinnäytetyön valmistumista, mutta hän antoi kirjallista palautetta tuotteiden ulkonäöstä. Kokonaisuudessaan hänen palautteensa löytyy **liitteisestä numero 4** opinnäytetyön lopusta. Haldin tuntui olevan tyytyväinen vaatteisiin ja esitti jokaisessa kehitysehdotuksia. Idea jokaisessa vaatteessa oli hänestä hyvä ja linjat kauniit. Myös hänen suosikkivaatteeksi nousi tuotteista mekko. Tekijänä toivon mekon päätyvän tuotantoon muokattuna tai sellaisenaan.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

GLOBE HOPE A. Mikä on Globe Hope? [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa:

<https://www.globehope.com/fi/about-us>

GLOBE HOPE B. Materiaalit. [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa:

<https://www.globehope.com/fi/materiaalit/>

ECOWATCH. Fast Fashion Is the Second Dirtiest Industry in the World, Next to Big Oil

[viitattu 2017-03-08.] Saatavissa: <http://www.ecowatch.com/fast-fashion-is-the-second-dirtiest-industry-in-the-world-next-to-big--1882083445.html>

HALDIN. About us. [viitattu 2017-03-08.] Saatavissa: <http://haldin.fi/home/about/>

LES PYY, OUTI A. Poistotekstiilityypit [viitattu 2017-02-06.] Saatavissa: <http://outilespyy.com/mita-on-tekstiilijate>

LES PYY, OUTI B. Kuka olen [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa: <http://outilespyy.com/kuka-olen/>

MAHDOTON. Suomalainen Pure Waste Textiles mullistaa kankaiden kierrättämisen. [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa: <http://mahdoton.fi/2013/12/suomalainen-pure-waste-textiles-mullistaa-kankaiden-kierrattamisen/>

PURE WASTE A. Co-branding. [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa:

<http://purewastetextiles.com/#section-info-two>

PURE WASTE B. About Us. [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa:

<https://www.purewaste.org/company/about-us.html>

RECREATE. Upcycle vs. Repurpose [viitattu 2017-02-06.] Saatavissa:

<http://recreatedesigncompany.com/upcycle-vs-repurpose/>

REMAKE. Outi Pyy, designer. [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa: <http://remake.fi/outi-pyy-designer/>

TERRACYCLE. Recycling terms & definitions [viitattu 2017-02-06.] Saatavissa:

<http://www.terracecycle.com/en-US/pages/definitions>

KUVAT JA TUOTETUT AINEISTOT

KUVA 1. Opinnäytetyön prosessin kulku (Soveltaen Anttila 2005, 463)

KUVA 2. LES PYY, OUTI. Poistotekstiilivirta. [viitattu 2017-02-06.] Saatavissa:

<http://outilespyy.com/mita-on-tekstiilijate>

KUVA 3. Kollaasi. Ukkonen 2017.

1. IMAGE 2/2016, maaliskuu. Les Pyy.

2. GLOBE HOPE. Blogi, Finnish Nature Mystic. Tunnelmakuva. [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa:

https://www.globehope.com/fi/blogi/Finnish_nature_mystic/

3. PURE WASTE. Mainoskuva hupparista. [viitattu 2017-04-24.] Saatavissa:

<https://www.purewaste.org/>

KUVA 4. UKKONEN, Anna 2017. Kollaasi Haldinin tuotteista. Turku: Tekijän oma arkisto.

KUVA 5. UKKONEN, Anna 2017. Pingviini-korvakorut. Turku: Tekijän oma arkisto.

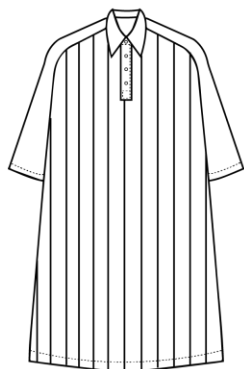
KUVA 6. UKKONEN, Anna 2017. Rajoittavat tekijät. Turku: Tekijän oma arkisto.

KUVA 7. UKKONEN, Anna 2017. Tunnelmataulu. Turku: Tekijän oma arkisto.

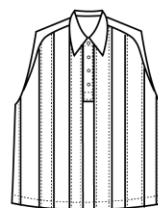
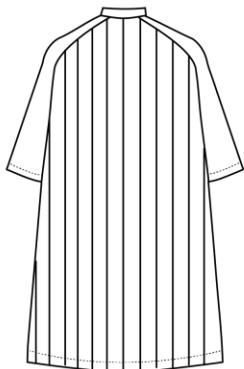
- KUVA 8. UKKONEN, Anna 2017. Luonnoksia osa 1. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 9. UKKONEN, Anna 2017. Muistikirjan luonnoksia. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 10. UKKONEN, Anna 2017. Luonnoksia osa 2. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 11. UKKONEN, Anna 2017. Luonnoksia osa 3. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 12. UKKONEN, Anna 2017. Saumarakenteet. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 13. UKKONEN, Anna 2017. Lopulliset kuvat. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 14. UKKONEN, Anna 2017. Testipalat. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 15. UKKONEN, Anna 2017. Saumavarojen lisääminen. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 16. UKKONEN, Anna 2017. Mekon prototyyppi. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 17. UKKONEN, Anna 2017. Paidan prototyyppi. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 18. UKKONEN, Anna 2017. Ongelmallinen kädentie. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 19. UKKONEN, Anna 2017. Housujen prototyyppi edestä ja takaa. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 20. UKKONEN, Anna 2017. Leikattu kaava. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 21. UKKONEN, Anna 2017. Palojen asettelu kankaalle. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 22. UKKONEN, Anna 2017. Epätasainen reuna saumassa. Turku: Tekijän oma arkisto.
- KUVA 23. UKKONEN, Anna 2017. Tunnelmakuvia kuvauksista. Turku: Tekijän oma arkisto.

LIITE 1: MALLISTOLAKANA, ESITYSKUVAT, TUOTEKORTIT JA MATERIAALIKORTIT

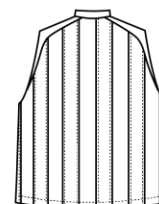
ANN ARCHY

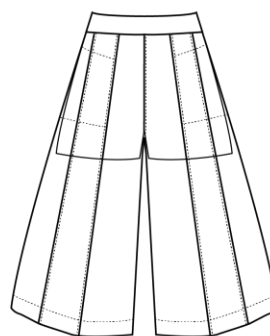
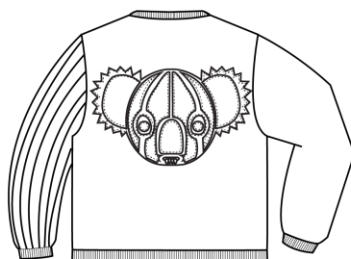
With this bat

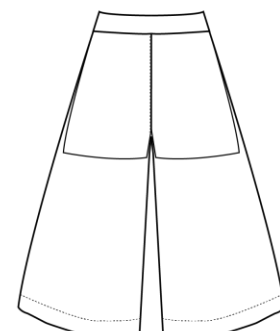
Fluff you

Fluff the rules

Kick some butt

HALDIN
With this bat dress
SEASON
Chosen materials

Threads & topstitches:
Black

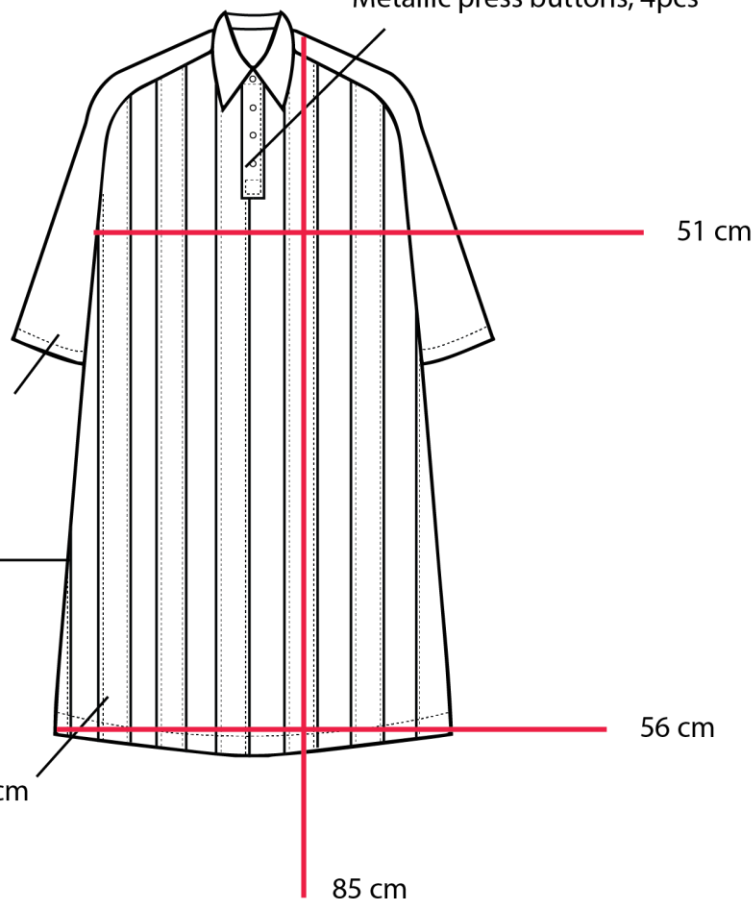
Buttons:
Metallic press buttons

Buttons:
Metallic press buttons, 4pcs

Sleeves:
Duble fold, first 1cm then 2,5cm
Topstitching 2,3cm from the edge

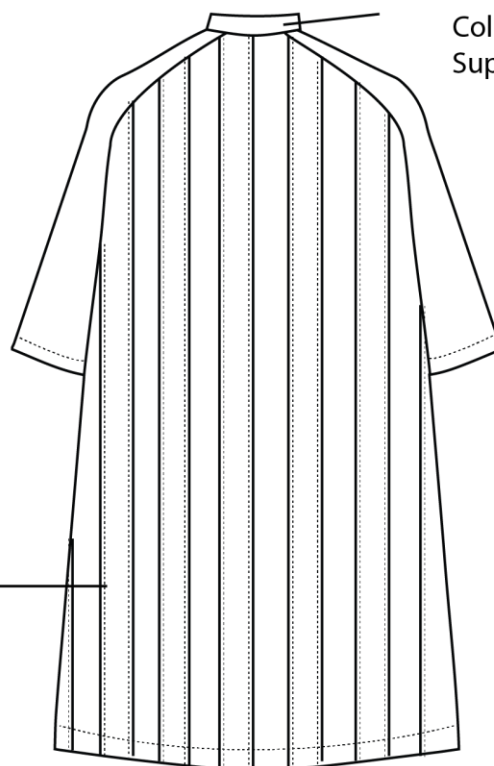
Side seam:
French seam

Hem:
Double fold, first 1cm then 2,5cm

Collar:
Support fabric on one side.

Stripes:
Every seam top stitched
to its place 0,8cm from the
seam. To the black stripe.

HALDIN
Fluff you shirt
SEASON
Chosen materials

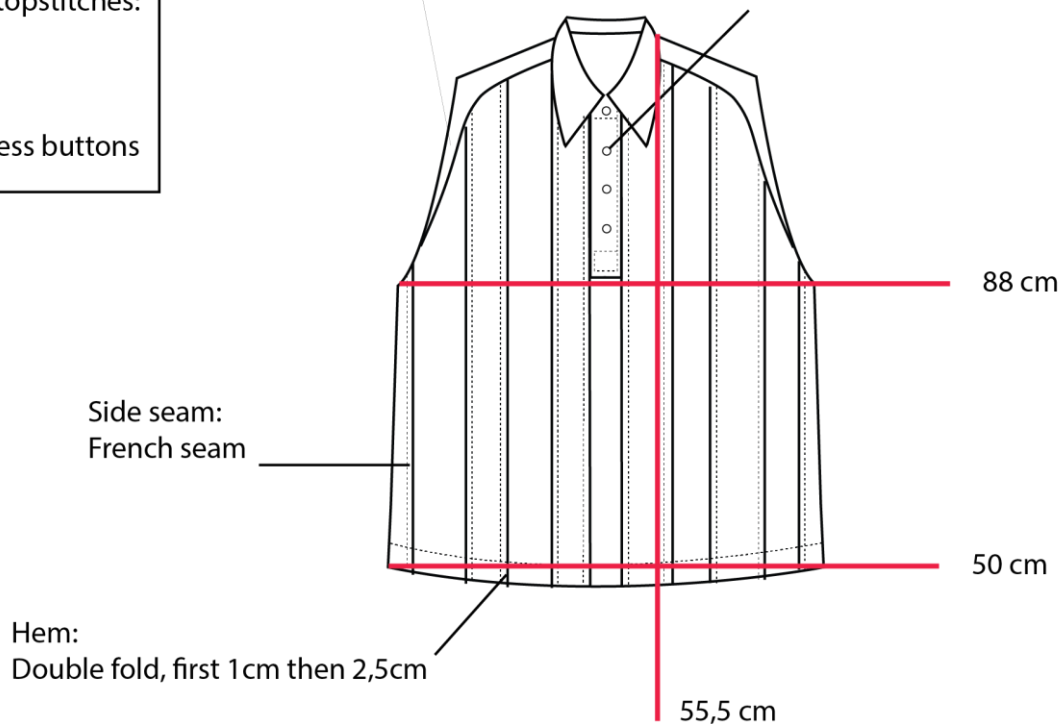
Threads & topstitches:
Black

Buttons:
Metallic press buttons

Fluff you

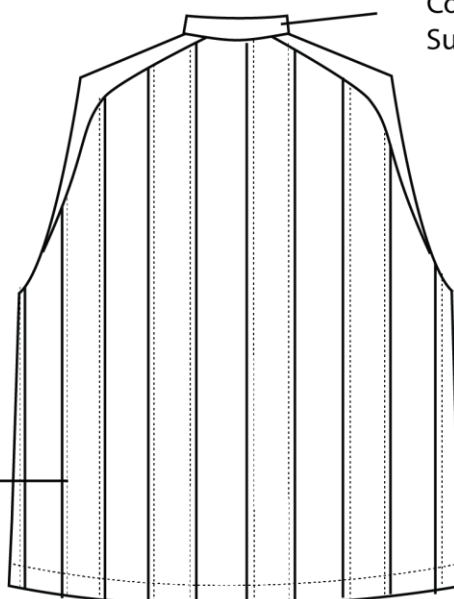
Shoulders:
Double sided pieces.
No topstitching.

Buttons:
Metallic press buttons, 4pcs

Collar:
Support fabric on one side.

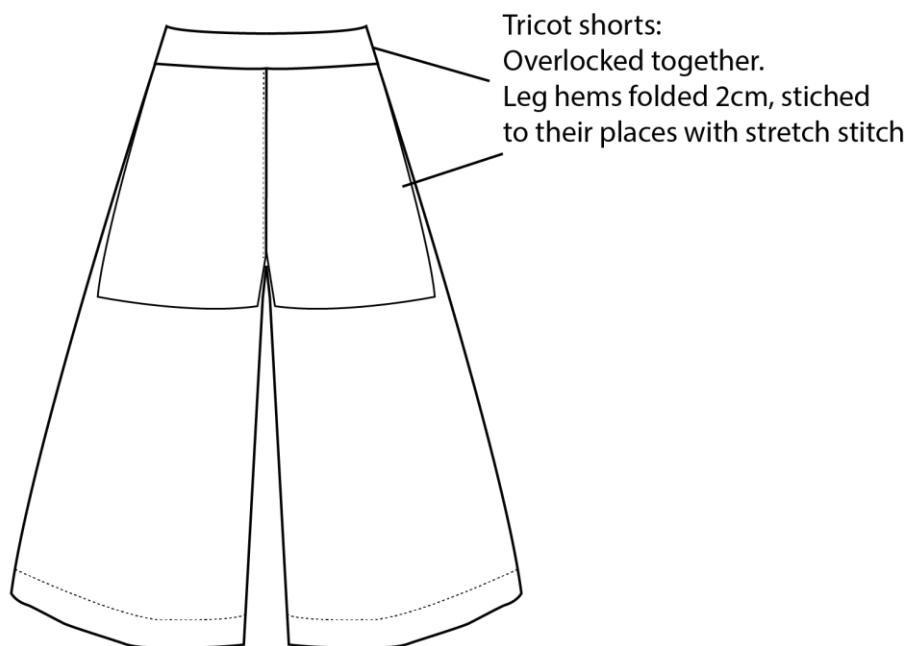
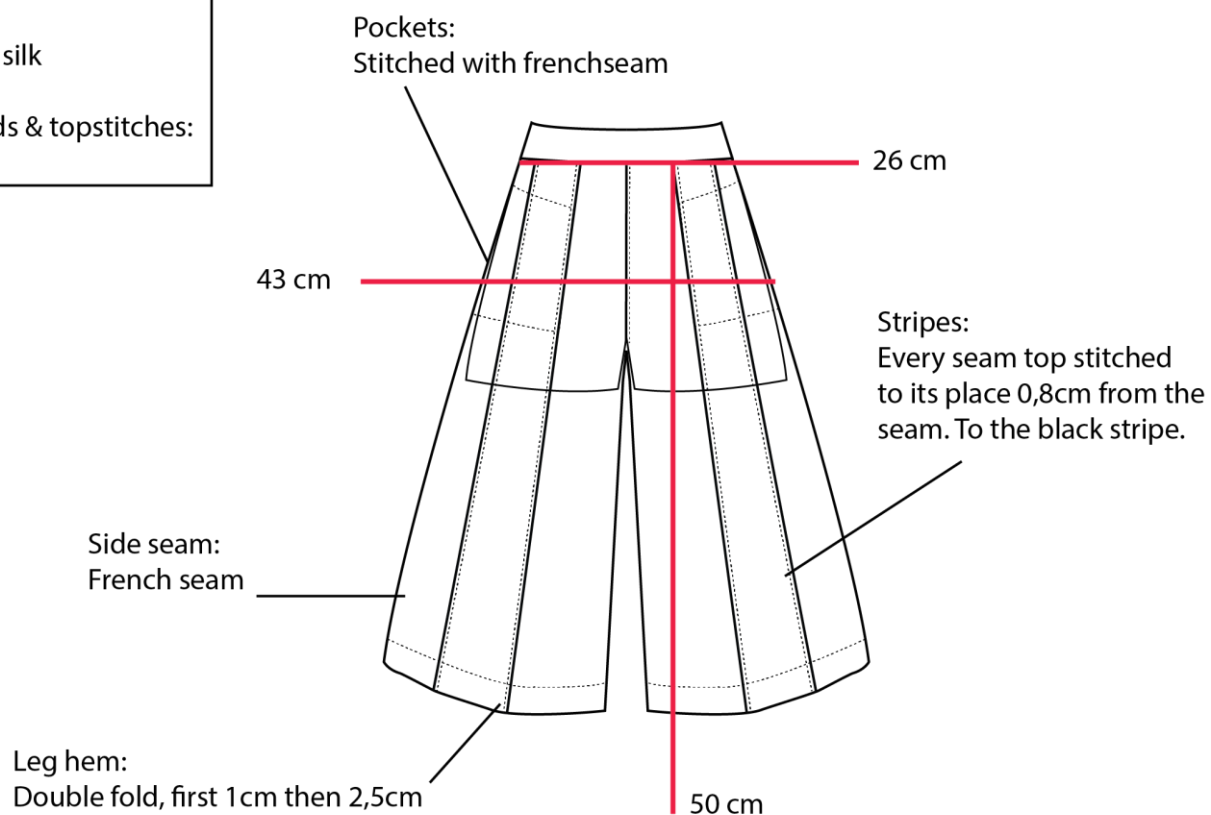
Stripes:
Every seam top stitched
to its place 0,8cm from the
seam. To the black stripe.

HALDIN
Kick some butt pants
SEASON

Tricot, silk

Threads & topstitches:
Black

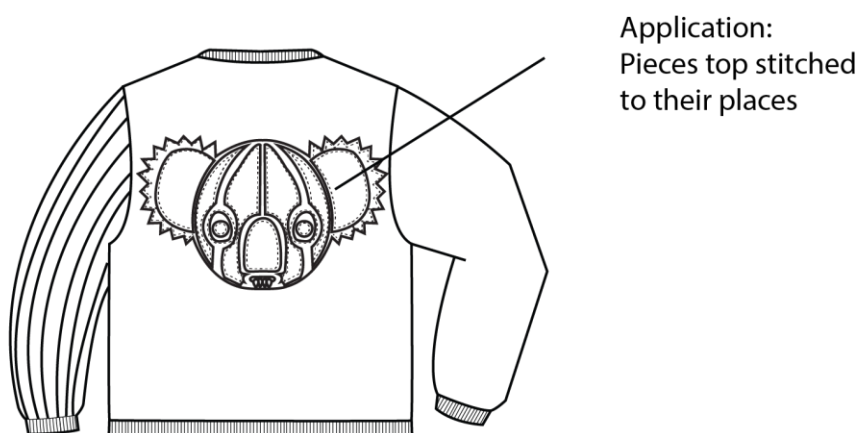
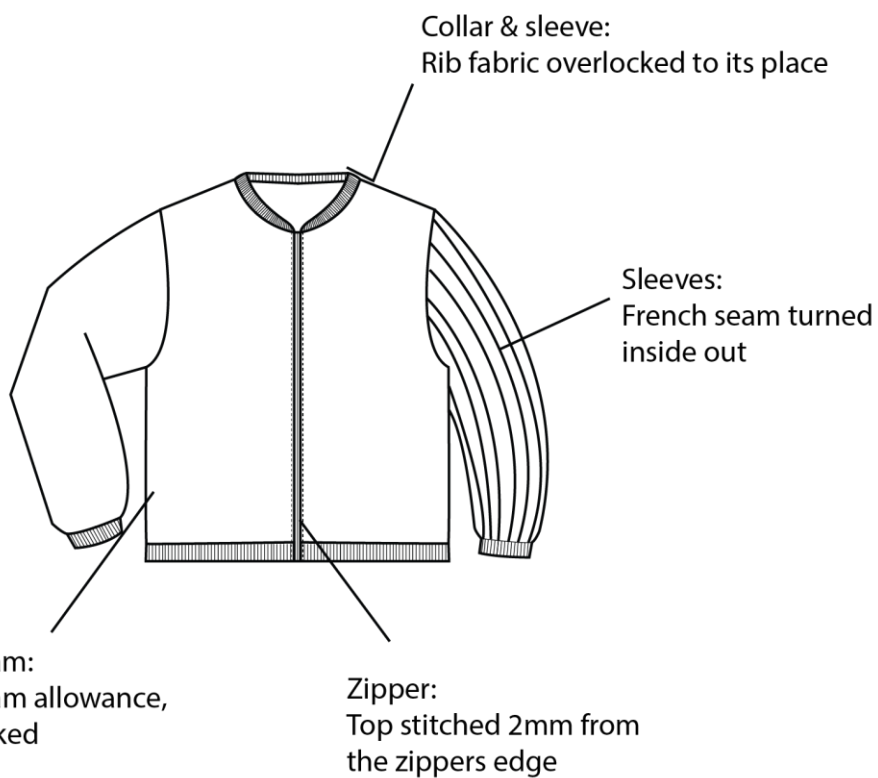

HALDIN
Fluff the rules jacket
SEASON
Chosen materials

Threads & topstitches:
Black

Zipper: Plastic

Back application: Silk

HALDIN MATERIALS

With this bat

Sleeves, collar, stripes, button list:
Black crepe silk / silk of your choosing

Stripes: vulture silk / silk of your choosing

Thread: black. All top stitching done
with black thread.

Fluff the rules

Sleeves: black silk satin

Collar, wrists: black rib fabric

Top: black college

Application: silk

Thread: black. All top stitching done
with black thread.

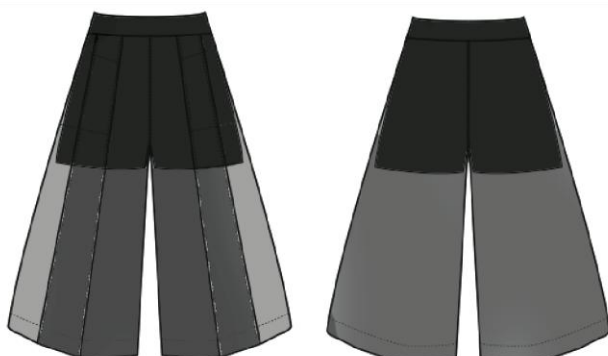

Fluff you

Shoulders, collar, stripes, button list:
Black crepe silk / silk of your choosing

Stripes: Silk of your choosing

Thread: black. All top stitching done
with black thread.

Kick some butt

Top pants, pockets: black plain weaved silk
/ silk of your choosing

Side stripes: thin black crepe silk

Shorts, waistband: black tricot.

Thread: black. All top stitching done
with black thread.

LIITE 2: MALLISTON VALOKUVAT

LIITE 3: MALLIN RAPORTTI VAATTEISTA

RAPORTTI

Paita

Kevyt ja mukava päällä. "Hihansuut" olivat tarpeeksi laajat, jotta ne tarjosivat tarpeeksi hengitys ja liikkumavaraa ilman että tarvitsi huolehtia rintaliivien sivunäkyvyydestä. Paidan helma oli sopivan pituinen sekä päälle laitettavaksi, että housun tai hameen sisään sopivaksi. Yksi avattava nappi lisää kauluksessa voisi helpottaa vaatteiden riisumista, koska kangas eijousta. Ostaisin paidan huoliteltuun arki asuun.

Housut Hyvin erikoiset. Päällepäin näyttävät rennoilta, mutta jalassa yllättävän tukevat. Tämä ei ole kuitenkaan huono asia. Housut tarjosivat varsinkin vyötäröstä tukea, jolloin eilisiltainenkaan kaljareissu ei näy, vaikka päätyisi pitämään hieman istuvampaa tyyliä. Tukevuusei kuitenkaan aiheuttanut epämukavuutta esim. istuessa mikä on yleinen ongelma samankaltaisissa vaatteissa. Käyttäjän pituudesta riippuen housujen sisäosaa pitää hieman kääriä polven kohdalta, jos aikoo nostaa jalkaa korkeammalle. Käyttäjäkohtaiseksi jää uskaltaako käyttää housuja jotka on valmistettu silkkikanakaasta. Tyyllisesti housut ovat hyvä siisti arkivaate.

Mekko

Testaajan suosikki kolmesta. Silkinen mekko oli mukava päällä. Kankaan paino jakautui mukavasti, jolloin mekko ei tuntunut vetävän itseään jollekin puolelle. Pituus oli testaajalle ihanteellinen (hieman polven yläpuolelle). Hartiat ja löysät T-paita hihat antoivat mukavasti liikkumatilaa ja hieman rentoa oloa. Suoralinjainen mekko oli toteutettu hyvillä mittasuhteilla, jolloin hartioissa oli tarpeeksi tilaa, mutta loput mekosta einäyttänyt suoralta pussilta päällä.

Yleisesti.

Värimaailma oli mukava. Perus musta-valkoisen joukkoon oli saatu pieniä täpliä kirkkautta, jolloin kokonaisuus ei jäänyt yksitoikkoiseksi. Plussaa pystyraidoista, joita tuntuu näkyvän vaateollisuudessa liian vähän. Silkin valinta tekee hieman rennon oloisista vaatteista (suoralinjainen mekko, kaulustoppi, leveät housut) siistin ja tyyllitelyn oloisia, jolloin ne sopivat vähän siistimpääkin asua halualle. (ORPANA, Viivi. Raportti. 2017. Lahti: tekijän oma arkisto.)

LIITE 3: LEENA HALDININ KOMMENTIT VAATTEISTA

Olen nähnyt vaatteet vasta valokuvissa, mutta niiden perusteella vaatteet vastaavat hyvin luonnoksia ja odotuksia. En kommentoi ompelua. Ilman sovituksia, arviot muutoksista perustuvat kuvapohjaiseen mutuun.

Paidan malli näyttää hyvältä ja toteutuskelpoiselta. Palojen kokojen puolesta näitä olisi mahdollista valmistaa 100% leikkuujätteestä, kun taas mekkoon tarvittaisiin pakan loppuja/vastaavia isompia paloja tai uutta materiaalia hihoja varten. Kädentien linja on kaunis, se korostaa olkapäitä kauniisti, mutta ei kaarru liian avarasti alempana. Lisäisin kuvan perusteella hiukan väljyyttä ja tiputtaisi kainaloa vielä hieman alas. Raitojen sijoittelu on todella onnistunut. Nappilista sijoittuu raitojen keskelle kauniisti. Keltainen raita sivussa keikauttaa sopivasti pois liiallisesta symmetriasta, miellyttävään harmoniaan.

Housut ovat kenties ainoat joihin tekisin verrattain isoja muutoksia. Lisäisin väljyyksiä vielä aika reippaasti, pituutta haarasamaan ja ehkä pituutta ylipäänsä, sekä vaihtaisin vyötörsuuden bambutrikoosta johonkin toiseen. Ja haluaisin myös vaihtaa silkin ohuempaan, läpinäkyvämpään laatuun (jota meillä ei ole) niin että alla olevat trikoot tulisi selkeästi näkyviin. Näissä housuissa on mielestäni todella hyvä idea, mutta meidän ylijäämämateriaalit eivät tee sille oikeutta.

Mekko näyttää todella hyvältä. Hihan linjat ovat kauniit, kaulus ja nappilista toimii. Sätäisin hiukan vielä pituuksia ja väljyyksiä. Nautiskelen mekon erotuomari-värähtelyistä. Arvioisin tämän oleva kolmesta mallista kaikkein myyvin. Mekkoon pystyy hyödyntämään todella pientäkin leikkuujätettä palittelemalla pystyraitoja vielä osiin, jolloin mekot myös näyttävät keskenään hyvinkin erilaisilta ja ovat uniikkeja. Vaikka joutuisimme hyödyntämään tuotannossa osittain uuttakin materiaalia, valitsisin näistä kolmesta tuotantoon tämän.

(HALDIN, Leena. Kommentit vaatteista. 2017. Helsinki: tekijän oma arkisto.)